

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išina kas penyčia Phila. Pa.
Leidžia
**LIETUVIŲ SOCIALIZISTŲ
SAJUNGA AMERIKOJE.**
(Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908)

PRENUMERATA:
Metams į visą dalis svieto \$2.00.
Pusel metų \$1.00.
Apgeriamų kainos ant užklausimo.
Redaktorius — K. Vidikas.
Administracijos — A. Žymontas.
Su visokiais reikalais kreiptis tiesiai:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phila. Pa.
by the
**LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.**
(Incorporated April 28, 1908)

SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.
Editor — K. Vidikas.
Business Manager — A. Žymontas.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

No. 47

TELEFONO NO.
KEYSTONE MAIN 2958.

PHILADELPHIA, Pa. 21 d. Lapkričio (November) 1913 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TELEPHONE:
KEYSTONE MAIN 2958.

Metas IX

AMERIKA.

AUDROJE ŽUVO 275 ŽMONĖS.

Cleveland, Ohio. Kelias dienas siautė baisi audra ant didžiųjų ežerų. Audra sudaužė ir nuskandino 44 laivus ir laivukus ir prigrūdė ir užmušė 275 žmones. Nuostolių padarė tarp 6,000,000 ir 10,000,000 dolerių.

LIEPIA ATSISAKYT MEKSIKOS PREZIDENTUI.

Suvenytos Valstijos butinai reikalauja, kad dabartinis Meksikos prezidentas Huerta atsistatytų nuo savo urėdo ir kad jo kongresas, nelegališkai išrinktas, tuojau būtų paleistas. O jeigu ne, tai Suvenytos Valstijos ginklu priversiančios prie to.

STRAIKERIŲ DRAUGAI POLICMANAI TEISIAMI.

Indianapolis, Ind. Policijos perdėtis patraukė atsakomybę 33 policmanus už nepaklusumą. Tie policmanai laike gatvėkarių straiką atsakė važiuoti gatvėkarių laukais ir apsaugoti juos nuo straikerių užpuolimo.

DRG. SCHEIDEMANNO PRAKALBA.

New Yorke laikė prakalbą Vokietijos parlamento narys drg. Scheidemann, buvęs to parlamento vice-prezidentas. Pasmėrkė taip vadinamą tiesioginį veikimą.

MUZIKA UŽGESINA UGNĮ.

Charles Kellog, Californijos gamtininkas, New Yorke Palace Theatre, darodė, kad muzika, švilpimu ir giedojimu galima užgesinti ugnį. Taip jis, praveddamas smičium (smičiolu) per aluminumo šmota, užgesino didelę gazo liepsną, kuri buvo nuo jo už 30 pėdų; švilpdamas tąpat padarė; giedodamas taipgi. Užgesinimui ugnies reikia, kad tiksliai balsas turėtų tam tikrą skaitlių virpėjimą.

Allentown, Pa. Socialistas Robert J. Wheeler išrinktas miesto tarybos nariu. Jis gavo 4002 balsų, o "bepartiviškas" kandidatas advokatas, F. G. Lewis gavo 3992 balsų. Jeigu socialistai ir unijiniai darbininkai nebutų atidžiai tēmyję balsų perskaitymą, tai, žinoma, socialistams lengvai būtų susukę tą desėtką balsų. Drg. Wheeler yra butelių darytojas (putėjas).

Montgomery, Ala. Central of Georgia ekspresinis traukinys išsoko iš rėlių ir nusivertė nuo status kranto, užmušdamas 22 keliauninkus.

Geneva, O. Farmeris L. Van Luven nušovė savo pačią ir norėjo nušauti sūnų Motiejų. Bet Motiejus, 17 metų vaikiną, nutvėręs tėvo šautuvą drutgalium užmušė tėvą.

New Yorke valstijoje šiame briedžių medžioklės sezone nušauta 19 žmonių. bemedžiojant.

UŽRUBEŽIS.

KAIZERIS UŽDRAUDĖ SOC. SUSIRINKIMUS, KAD NEKENTŲ "PAKUTAI".

Berlinas. Prūsų kaizerio patį išgirdo, kad socialistai laikys 12 mass-mitingų per liuterionų "pakutos" dieną. Persigando kaizerienė, kad bedieviai socialistai atitraukinėš tikinčiuosius nuo "pakutos" ir nuo kirkės, ir jinau priprašė kaizerį, kad uždraustų socialistams laikyt tą dieną susirinkimus. Kaizeris uždraudė.

Kaizeris ir kaizerienė yra nusiminę, kad liuterionai šimtais tukstančių atsimeia nuo kirkių. Kai kurios Vokietijos pietinės viešpatystės uždėjo žmogui 25 dol. mokesčių už deklaraciją (apreiskimą, pranešimą), kad jis atsisako nuo kirkės. O jeigu kas oficiališkai neatsisako, tai, ar nori ar nenori, yra priverstas duot duokles užlaikymui kirkės. Palaikymui liuterionų tikybos kaizerienė nori, kad ir Prusuose būtų įvesta tokia tvarka.

AR VIRS CHINIJA VĖL MONARCHIJA.

Chinijos prezidentas Yuan-Shi-Kai ketina visai panaikinti Chinijos parlamentą, o jo vieton įkurti taip vadinamą "valdomąją tarybą", kuri susidėtų iš ministrų ir atstovų, kuriuos paskirtų įvairių provincijų gubernatoriai. Tokiu būdu žmonių atstovybė Chinijoje nyksta.

Pora savičių atgal prezidentas išvyjo 300 parlamento narių iš sostinės Pekino. Dabar gi ir likusieji parlamento nariai išsiskirstė.

Rusų laikraščiai sprendžia,

kad Yuan-Shi-Kai nori panaikinti respubliką ir pasidaryti karalium.

KAIZERIO RAMSČIAI BIJO SI DRG. LIEBKNECHTO.

Berlinas. Kada kaizerio komisija ištyrimui laivyno ir armijos kontraktų sistemos laikė savo pirmą posėdį, visos parlamento partijos turėjo savo atstovus jame, apart socialistų. Kadangi valdžia nedaleidė dr. Karlui Liebknechtui, socialistui parlamento nariui, dalyvauti debatuose, tai ir visi socialistai parlamento nariai atsisakė nuo dalyvavimo minėtos komisijos pasėdžiuose ir su protestu apleidė salę.

Kaizerio valdininkai pasibijojo Liebknechto faktų.

CARAS NUBAUDĖ 21 FINLANDIJOS TEISĖJĄ.

Peterburgas. Atgabenta iš Finlandijos 21 finas teisdayis ir nuteista visi vieniems metams kalėjimo "Kresty", kur jie užlaikomi lygiai su paprastais kriminalistais. Jų prasikaltimas tame, kad jie elgėsi pagal Finlandijos įstatymus, kurie kai-kur nesutiko su naujais Rusijos įstatymais. Už tokius prasikaltimus gavo sėdėt kalėjime Helsinki, Nystadt, Tavastehus ir kitų miestų majorai, o taipgi ir keli finų gubernatoriai.

Tai tau ir autonomija!

RUSIJA.

RUSIJOS VALDŽIOS RUPESTIS APIE JOS IŠEIVIUS DARBININKUS.

Rusijos valdžia ketina padaryti lengvesnį išėjimą užrubežin savo darbininkams legališku keliu — su pasportais, ypatingai į Vokietiją, kur dirba apie 500,000 darbininkų iš Rusijos, daugiausia laukų darbų laike. Valdžia išduosianti 10 — 11 mėnesių pasportus. O nelegališkas, vogtinas, rubežiaus pėjimas tapo labai apsunkintas; ant rubežiaus pristatyta daugiau kareivių ir žandarų ir parubežiais šnipų.

Priegtam valdžia nori užlaikyti prie savo konsulų advokatus, kurie uždyką patarnautų bylose legališkiems išeiviams iš Rusijos.

Taip valdžia rupinasi apie savo pavaldinius darbininkus užrubežiuose. Bet kodėl ji nepasirupina apie namie esančius?

RUSIJOS TAMSYPĖ.

Gregor Alinski, buvęs Dumas atstovas, rašo, kad Rusi-

menė, yra 617 nemokančių nei skaityti nei rašyti. Tuo tarpu iš tukstančių stojančių kariumenėn Vokietijoje nemoka skaityti nei rašyti 1, Anglijoje 37, Francijoje 52.

Rusijoje tiksliai trys procentai miestų turi šiandieninę vandens sistemą ir srutų nubėgimui kanalizaciją.

Juodašimčiai plačiai po Rusiją paskleidė atsisaukimus, kuriuose nusiminusiai šaukia patriotus ir kovą "prieš saujalę revoliucionierių". Atsisaukimai vadina dabartinį platų Rusijos darbininkų judėjimą darbu "saujalės maištininkų ir liepia patriotams but taip veikliams, kaip kad tie "maištininkai". Tada, girdi, mės nepaliktume jų nei pėdsakos šventoj Rusijoje.

Visgi patįs jau atsisaukimai liudija, kad Rusijos darbininkų judėjimas pasidarė labai pavojingu caro valdžiai.

Rusijos pramonija ir išdirbystė sparčiai auga. Paimkime pavyzdžiui kad ir geležinių irankių sindikatą "Prodomet". Pernai per ištisus metus jis turėjo užsakymų — orderių tik už 84,800,000 rublių, o šimet į devynis tik mėnesius už 109,500,000 rublių.

Bet kada darbininkai pareikalauja didesnės algos, tai fabrikantai pradeda skystis, kad jie subankrutys, jeigu algą reikėtų pakelti.

Kijeve, Vitebske, Ekaterinoslave, Bielosstoke, Zitomire, Odesoje ir daugelyje kitų miestų tikrieji patriotai paskleidė lapelius, atsisaukiančius į visuomenę, kad žydus išpjautų.

Nors teismas ir atrado žydą Mendelį Beilį nekaltu papjovime krikščionio vaiko, bet pripažino, kad visgi žydai pjauna krikščionių vaikus ir merginas žydiškoms velykoms. O tamsi liaudis ir tiki tam baisiam, bariškam prietarui.

LIETUVA.

GRAFISKAS SKANDALAS.

Vilninyje grafienė Tyszkiewicz uždarinėjo savo tarnaitę francuzę Salieus į tamsią kamara, mario ją badu, adatomis badė ir da kitaip kankino už tai, kad francuzė lindusi prie grafienės tarno vieno negro (juoduko), kurį grafienė pati labai mylėjo. Už francuzės kankinimą grafienė patraukta teisman.

Vyskupo Cirtauto testamentas. Nežiurint į tą, kad velionis vysk. Cirtautas gaudavo iš valstybės izdo 8 tukstančius algos ir nemažą pelną iš Varniuose vyskupams prigulincio nejudinamojo turto, mirdamas tačiau jis jokio kapitalo nepalikė. Visas velionio paliktas turtas, tai jo važiuojamieji arkliai, kariatės, knygynas ir kiti namų rakandai. Visą, ką turėjo a. a. vyskupas, užrašė Kauno "Saulės" ir kitoms filantropijos įstaigoms. Jo turtų dalis jau parduota, kita gi — da pardavinėli. Tikimasi, iš pardavimo li.

Busimasis Kauno vyskupas. Buvom jau rašę, kad, a. a. vyskupas Cirtautui mirus, Kauno kapitulos buvo išrinktas kun. kanauninkas Borovskis Kauno vyskupijos administratorium, ir apie tą jo išrinkimą buvo pasiūsta žinia popiežiui per vidurinių dalykų ministeriją. Jei popiežius su tuo išrinkimu sutiko, kun. kan. Borovskis bus patvirtintas Kauno vysk. administratorium ir įšventintas vyskupu.

Da vienas dienraštis. Kauno knygyninkas Banaitis padavęs prašymą leisti jam Kaune spausdinti lietuvių kalba dienraštį, kurį ketina vadinti "Tėvynės Garsu".

Per Liepoją pernai išgabenta garlaiviais 58 tukst. 507 žmonės, iš kurių 32,256 važiuavo tiesiai į Ameriką, gi 25,951 — buvo Anglijoje sustoję.

Amerikon visi važiuavo Rytų-Azijos kompanijos garlaiviais. Daugiausiai išėivių buvo iš Minsko gub. — 8380; Gardino — 7018; Volyniaus — 6877; Samarovo — 5949; Samaros — 4126; Kijevo — 4090; Kauno — 3582; Vilniaus — 2721; Magilevo — 2350; Vitebsko — 1322; Černigovo — 1777; Podoliaus — 1153; iš kitų gub. mažiau tukstančio.

Kaip iš to sąrašo matome, nors mės ir dejuojame pritrūkę savo krašte darbininkų, bet ir kitose Rusijos gubernijose negeriau, jei da ne prasciau klopasi.

Vaškiai, Panevėžio pav. Ne-trukus bus mėnuo, kaip pradėjo čia gyvuoti vartotojų draugijos krantuvė. Dalininkų esama tuo tarpu 70; kapitalo apie 100 rub. Seduva, Šiaulių pav. Seduviečiai padavė prašymą leisti jiems inkurti savo miestelyje progimnaziją. ("Liet. Žin.")

DARBO LAUKAS.

ŠAUKIA VISUOTINĄ STRAIKĄ ANGLIJOJ.

Anglijos valdžia buvo įdėjusi kalėjiman 7 mėnesiams Dublino gatvėkarių sraiko vadą James Larkiną. Bet, palaikius kalėjime kelias dienas, buvo priversta jį paleisti, nes daugybė darbininkų unijų grąsino apšaukt visuotiną straiką, jeigu Larkinas nebutų paliuosuotas.

Kaip tik Larkiną paleido ant laisvės, tarp Anglijos darbininkų kilo didžiausias entuzijazmas, nes jie pamatė, kaip valdžia jų galybės bijosi. Larkinas tuojau pradėjo agitaciją, kad ir kiti suareštuotieji darbo vadovai umu laiku būtų paleisti. Jeigu valdžia tų vadovų nepaleis, jis ketina iššaukti visuotiną Anglijos straiką. Darbininkai su dideliu užsidegimu klausosi Larkino prakalbų ir pritaria jo planui kas link visuotino straiko.

Larkinas vėl veda Dublino gatvėkarių straiką.

Larkinas yra amerikonas socialistas.

PRASITAIKYT GELEŽINKELIEČIUS.

Washington. Southern Pacific geležinkelio vakarinio skyriaus darbininkai straikuoja ir gyvena gana puikiai. Jų unijos izdas buvo turtingas, ir jie dabar gauna iš izdo po 40 — 50 dol. mėnesyje. Straikeriai stato darbininkams 66 reikalavimus. Straikas paliečia daugiausiai Louisianos valstiją. Ir kongresmanai nuo Louisianos atsi-kreipė į patį Suvenytų Valstijų prezidentą, prašydami, kad jis pasistengtų sutaisyti darbininkus su geležinkelio savininkais.

NEW YORKE VEŽĖJAI TEISME.

New York. Federališkas teismas apkaltino 18 straikuojančių automobilinių vežėjų (šoferių) už "suokalbi" stabdyti pašto darbą. Mat, jie dirbo kompanijai, kuri turėjo padarius su paštu kontraktą išvažioti pašto siuntinius po New Yorką. Suareštuota da 9 straikeriai.

Paleista paskala, buk straikeriai susitarę šaudyti į automobilius, išvažiuojančius paštą.

6 STRAIKERIAI ĮTARIAMI ŽMOGŽUDYSTĖJE.

Denver, Colo. Laikoma kalėjime 6 angliakasiai straikeriai, kurių, girdi, užmušė 4 kompanijos "sargus". Policija tvirtina, kad jie "prisipazinę" žmogžudystėje. Kaliniams nedaleidžia advokato.

BEDARBĖS PLIENO IŠDIRBYSTĖJ.

Cleveland, Ohio. Kasdieną paleidžiama iš darbo šimtai plienio darbininkų. Kai kurios dirbtuvės jau numuša darbininkams algas.

PRIPAŽINO UNIJA.

Anglijos darbininkai linksmi, kad valdžia pripažino Dock

Yard Men's uniją. Jie tikisi gaut pripažinimą ir kitoms unijoms, dirbančioms valdžios darbus.

1,600,000 DARBININKŲ UNIJA.

London. Angliakasiai, kurių yra 830,000 ir kurie turi 10 atskirų unijų, geležinkelių darbininkai, kurių yra 320,000 ir kurie turi tris atskiras unijas, ir laivininkai darbininkai, gatvėkarių darbininkai ir uostų darbininkai tariasi sutverti vieną bendrą savo sąjungą, idant galėtų pasekmingiau kovoti su darbdaviais ir valdžia. Tų unijų izduose yra 42,000,000 dolerių.

RYTŲ GELEŽINKELIČIAMS PAKELTA ALGA ANT 7 PROC.

New York. Rytinių geležinkelių darbininkams pakelta alga ant septynių procentų; tokiu būdu 41 geležinkelio darbininkai į rytus nuo Chicagos gaus \$6,000,000 daugiau algos. Tarybos tarp darbininkų atstovų ir geležinkelių valdybų ėjo kelis mėnesius. Darbininkai nū pramonininkai didina algą josi to grasinančio milžiniško straiko, kuriame būtų dalyvavę 100,000 darbininkų, jeigu jų reikalavimų didžiama nebutų išpildyta.

PATERSONO STRAIKO VADOVAI IŠTEISINTI.

Augščiausias New Jersey valstijos teismas atmetė Patersono pavieto teismo nuosprendį, sulgy kuriuo Patersono straiko vadovai Haywood, Treca ir Lessig būtų turėję atsėdėt po šešis mėnesius kalėjimo neva už kėlimą liausių ir betvarkės darymą. Tie trys darbininkų vadovai apeliavo į augščiausiąjį teismą, ir jų apeliacija liko išklaudyta.

VAKARINIAI GELEŽINKELIČIAI REIKALAUJA DIDESNĖS ALGOS.

Chicago, Ill. Atstovai nuo trijų geležinkelių darbininkų organizacijų laiko konferenciją, atstovaujančią išviso 250,000 darbininkų, dirbančių ant 67 geležinkelių ir vakarus nuo Chicagos, ir nutarė reikalaut didesnės algos, trumpesnių darbo valandų ir kitokių geresnių išlygų. Konferencijoje dalyvavo ir geležinkelių atstovai. Šie darodinėjo, jog geležinkeliai negalį pakelt darbininkams algos, nes valdžia visokiais suvaržymais sumazinusi geležinkelių įplaukas.

STRAIKLAUŽIAI SUSTRAIKAVO.

Oskaloosa, Iowa. Laike gatvėkarių darbininkų straiko buvo pargabenta daug straiklauzių. Publika simpatizavo straikeriams, ir straiklauziams greit pasidarė gana karšta. Žmonės sumušė šešis straiklauzius ir sudegino du gatvėkarius, kuriuose dirbo straiklaužiai. Už tai straiklaužiai susiejo ir sykiu apleidė miestuką, išvažiuodami vieni į Chicago, kiti į Topeką.

APŽVALGA.

RAČKAUSKO POLITIKĖ IR SOCIALIZISTAI SUSIVIENIJIME.

Socialistai Susivienijimo L. A. nariai nuo seniai jau skriaudžiami ir per patį Susivienijimo organą "Tėvynę" nuolat užgauliojami. Paskutiniu laiku gi p. Račkauskas, "Tėvynės" redaktorius, pakėlė tikrą kryževišką karę prieš socialistus: rašė prieš juos protestus, rinko protestus, dėjo juos "Tėvynėn" ir prirodinėjo, jog lietuviai socialistai nedaug kuo skiriasi nuo Konkolauskų ir Kutrų. Pasiteisinti gi socialistams nedavė organe vietos. Ir kas gi? Savo klerikališkai-karjeristiska taktika sukėlė prieš save pažangiuosius Susivienijimo narius, o ypačiai socialistus. Dėl Račkausko nelemto politikavimo jau pradeda kriksti Susivienijimo kuopos, ir gema nauja suirutė Susivienijime. O Susivienijimo valdyba? Jinai tyli, lyg ir užgirdama Račkausko politikę. Kaip ilgai tylės, da nežinoma, bet galų gale jai prisieis pasirinkti vieną iš dviejų: arba išsižadėt poros tukstančių narių arba suvaldyti Račkauską.

Nariai socialistai, be abejo, nepakęs, kad "Tėvynė", kurią jie irgi palaiko savo centais, ant visada liktų laikraštuku, pašvęstu išpliovojimui socialistų. Susivienijimo nariai socialistai, kurie gerbia savo idėją, negali tylėti prieš kryžikišką Račk. redagavimą, kuris pagaliau patį Susivienijimą ardo. Štai pavyzdys:

S. L. A. 95 kuopos viršininkas W. Laskevitz "Keleiviję" rašo, kad dėl protestų, tilpusių "Tėvynėje" prieš socialistus, atsimetė pusė narių nuo kuopos. Buvo da 17 kandidatų į kuopą, bet dėl protestų dabar ir tie atsisako įstoti kuopon. Kuopos viršininkas W. Laskeviciui, organizatoriui: "Matai, tu sakei, kad Susivienijimas yra pirmeiviška organizacija, o dabar žiūrėk tu, kas darosi! Organe tik mirga kunigų paveikslai su pagyrimais, kuriuos mes jau seniai pažįstam, kas jie per paukščiai. Pirmeiviško gi nieko nėra".

Na, su laiku visgi pamatysime, kas Susivienijime ims viršų, ar pora tukstančių socialistų ir pirmeivių ar karjeristo Račkausko atžagareiviška politikė.

KUN. KAUPAS MIRĖ NUO KUNIGO RANKOS.

S. K., žmogus, gana gerai žinantis Amerikos lietuvių istoriją, per "Saulę" atsako velionio kun. A. Kaupo gyvenimo aprašytojams, kad jie užtyli tikrą priežastį, kodėl Kaupo sveikata suiro ir jis turėjo jaunas nukeliauti į kapą. S. K. sako, kad kun. Kaupą vienas Philadelphiajos kunigas už parašymą "Miklujados" taip baisiai sumušė, jog jis gavo gulėti ligonbutyje ir "po to nabagas turėjo su kriukiais, kaip amžinas ligustas, vaikščioti ir sirgti iki savo jaunose dienose mirties".

Bet kun. Kaupas niekam neįdavė to smarkaus kunigo; kunigiškas biznis reikalavo tą atsitikimą slėpti.

AUGA SOCIALIST PARTY IR L. S. SAJUNGA.

Socialist Party jau vėl turi 100,000 narių su viršum. Po pastarųjų prezidentinių rinkimų partija buvo nupuolusi narių skaitliumi. Bet likusieji draugai uoliai griebėsi organizatyvsko darbo, ir dabar partija auga smarkiau, negu kada pirmiau.

Išsyk buvo nuo partijos atitraukę nemažai narių Roosevelt to partija, kuri priėmė tulus neva socialistiškus principus; katalikų dvasiškija, kuri ypatingai aštriai pradėjo vesti organizuotą kovą prieš socializmą, o taipgi ir L. W. W. organizacijos anarchistiški vadovai, kurie pamerkė socialistų taktiką. Bet tos trys šakos ištraukė iš socialistų tarpo tikrai svyruojančius, reformistiškus, anarchistiškus ir klerikališkus socialistus. Vadinasi, per tai apsisvalė Socialist Party nuo elementų, kurie ne tik mažai gero jai darė, bet da jos veikimą paraližavo. Taigi dabar prasidėjo naujas Soc. Party augimo periodas; ir galima spręsti, kad iki ateinančių prezidentinių rinkimų 1916 m. Socialist Party turės nemažiau, kaip 200,000 narių ir apie 2,500,000 balsuotojų.

Mūsų Sąjungoje irgi eina gyvas organizatyvškas darbas, nešantis puikius vaisius. Prakalbos draugų: Pruseikos, Stasiulevičiaus, Baranausko, Svotilio, Smelstoriaus, Dundulio, Baltruno ir daugelio kitų atveda į sąjungiečių eiles vis daugiau ir daugiau narių.

Da keli mėnesiai tu ir kitų draugų uolaus darbo, — ir mūsų Sąjunga gali išaugti, iki 4000 narių!

SOCIALIZISTAI SKRIAUDŽIAM.

Dabartiniam Amerikos Darbo Federacijos Suvažiavime Gompers, federacijos prezidentas, norėdamas apsisaugoti, kad socialistai ir taip vadina mi radikalai nelįstų jam į akis, — paskyrė juos į įvairias mažas vertės komisijas. Iš devyniolikos komisijų tik dvi juose socialistai gavo pirmininkystę. Chas. H. Moyer, Vakarinės Angliakasių Federacijos pirmininkas, liko unijinių dalyvų komisijoje, Repliojų unijos sekretorius, gavo pirmininkystę kitoje panašioje nesvarbioje komisijoje. Keli socialistai buvo sugrįsti į visai nesvarbią organizacijos komisiją. Lavinimo komisijoj yra soc. J. H. Walker, Illinois Valstijos Darbo Federacijos pirmininkas, bet tos komisijos pirmas paskirtas didelis atžagareivis Perham. Tas pat yra ir kai kuriose kitose komisijose. Abelnai sakant, "dėdė" Gompers paskyrė socialistams tokias "nekaltas" vietas, kad jie negalėtų daryt jam nemalonumo.

LIETUVIŲ SKYRIUS LENKŲ DIENRAŠTYJ.

"Laisvė" rašo: "Lenkų socialistų dienraštis "Dziennik Ludowy" užvedė lietuvių skyrių (iš lietuvių emigracijos gyvenimo). Tą skyrių veda L. Pruseika ("Laisvės" redaktorius). "Lenkai labai pasigenda žinių iš mūsų gyvenimo".

The New York Call, vienatinis Amerikoje anglų kalba socialistiškas dienraštis, karštai meldžia pagalbos, nes esąs ant bankruto kranto.

New Yorko socialistai iškėlė draugui Leonui Deutschui jubilėjų, sukakus 40 metų jo veikimo, kaip socialisto ir kaip Rusijos revoliucionieriaus.

Beveik visą tą laiką draugas Deutsch praleido Rusijos kalėjimuose ir katorgose. Amerikoje jis jau tretį metai.

Vienas New Orleans socialistas mirdamas paliko 50,000 dol. Socialist Party'jai vedimui socialistiškos propagandos ir paskleidimui geriausios socialistiškos literatūros Soc. Party'joje.

Moterų Skyrius.

APIE JAPONŲ KUDIKIUS.

Onna Dai Gaku, senovės japonų šventa knyga, daleidžia vyrams atskirt nuo savęs bevaikes moteris. Pirmą priežastį persiskyrimui yra svetimotystė, o antra bevaikystė. Japonijoje bevaikė moteris yra laikoma didele paniekoj. Užtai Japonijoje matome tokią daugybę bažnyčių, pašvęstų vaisingumo dievačiui, kur bevaiss moteris malda vaisingumo, o vaisingosios dėkavoja už jį.

Japonijoje kudikiai nėra nei supami, nei vystomi. Žindamų pieno butelių čia nematysite — japonės savo kudikius mažne visada išmaitina krutimis. Kudikis apvelkamas plačiu, palaidu švarku-kimono. Japonijos kudikis gauna, kiek tik reikia, tyro oro, nes japonų namai yra greičiau tikrai paprastos pastogės nuo lytaus, o taipgi užstolis nuo vėjo. Stiklo langų juose nėra, o tikrai langų skylės. Durys ir "langai" visada, kada ne lietus ir ne vėjas, yra atdaryti, kadangi mažne visoj Japonijoje oras šiltas ir žiemos nėra.

Japonukui ar japonukei savo tėvynėje gerai augti ir išmokyti vaikščioti, nesusižeidžiant. Mat, japonų namuose nėra nei krėslų, nei suolų, nei lovy, nei stalių. Visus tuos daiktus pavaduoja grindis, kurios yra išties tos minkštai, padarytos iš visokių augmenų, divonais-karpetais.

Japonai tėvai ir motinos duoda išsirekti savo kudikiams, kiek tik jie nori; japonai tą skaito už sveiką, ir ištikro tai yra sveika kudikiui parėkti; per tai kudikio plaučiai išsidiirba. Pas japonus nėra to blogo papročio, kaip pas mus — gniaužyti, bučiuoti, šokdinti kudikį. Abelnai imant, japonų kudikiai ir amerikiečių kudikius.

D. Damajanti.

KRAUTUVĖ — PALEISTUVYSTEI DIRVA.

New Yorke Gimbelio departamentinėje krautuvėje suareštavo 11 jaunų vyrų, kurie bandė išvylioti pardavėjas merginas į prostitucijos namus. Keli vyliotojai gavo po 20 — 30 dienų kalėjimo; o kiti palikti po kaučija iki teismui.

Socialistai, o net ir tuli paprasti reformatoriai nuo seniai nurodinėjo, kad didžiosios krautuvės duoda didelį nuosimtį merginų paleistuvystės namams. Nes tose krautuvėse merginos gauna tik po 3, 5 ar 6 dol. algos savaitėje, o iš tokios menkos algos negalėdamos pragyventi, yra priverstos dasidurti paleistuvystėje. Vienos dirba krautuvėje ir uždarbiauja savo kunu, o kitos, nematydamos nieko gero iš tokio darbo, meta jį ir visai atsiduoda paleistuvystei, tampa profesijinėmis paleistuvėmis, parduodančiomis savo kuną gatvėse ar paleistuvystės namuose.

Didžiųjų krautuvių savininkai gvožta, šaukė, kad tai neatsisakė, kad jų krautuvės prisideda prie paleistuvystės praplatinimo. Dabar tie ponai turi biskį aptilti, nes pats jau suareštavimas minėtų gyvojo tavoro agentų liudija, kad tos krautuvės yra laukas, priauginantis daug kandidačių į paleistuvystės profesiją. Tie agentai buvo kelis syk išvyti ir vėl sugrįždavo kalbinti merginas į prostitucijos namus. O agentai žino, kur jie gali turėti pelną.

M. J. F.

"Pasakyk man, išmintingas žmogau, kaip tu įgijai išmintį". — "Aš ją įgijau todėl, kad nesi-gėdėjau prisipažinti savo nežinystėje ir klausinėju kitų". — Herder.

PASIKALBĖJIMAS

DĖDĖS SU POVYLU.

DĖDĖS DARBAS PAS FARMERĮ.

— O-o-o, gyvas-drutas, dėdė! Kodėl taip nusileges išrodi? O kas čia? Ir rankos visos sudraskytos, lyg butum su katėmis ar šunimis turėjęs imtynes.

— E, Povyl, prasti čėsai; ir tu nesijuok, kad man rankas katės sudraskė, ba ištikrųjų ir sudraskė, tos bjaurybės. Žiūrėk štai nykštį katinas kiaurai perkando savo iltimis, o smilių pirštą nagais, kaip peiliu, surėzė.

— Užtai nebuk mažas vaikas; neik imtynių su katėmis.

— Kas čia tau imtynės, Povyl. Aš turiu darbą prie kačių.

— Čia vėl negirdėta pasaka. Ba vezdži?

— Nešnekėk, Povyl, kad nežinau. Ar jau tu nesupranti nei tiek, kad katės vezdėjimo nereikalauja? Aš vezdžiu, alė vis-tas. Bet farmeris, pas kurį gavau darbą, priverčia mane jo kates blusinėti. O tu, rodos, žinai, kas yra katė per sutvėrimas — tu jai daryk gerai, rink blusas, o ji tau dreskia, kaip pasiutus.

— Na, tai dasigyvenai gi, dėdė, kad jau vištvezda ir kačių kapitonu likai.

— Teisybė, Povyl, tai labai pašukdas darbas; gėda ir žmogui pasakyt. Jeigu parapijonai dasizintų, tai ir bažnyčioje, iš manęs juoktųsi. Bet gaunu dirbt ir da šlykštesnių darbų už kačių blusinėjimą. Tas farmazonas, nedavėra farmeris paskui da man užduoda jo pačios kelines skalbt ir prosyt. Jis visai neatkreipia atidos, kad aš esu katalikas, kad bobos kelines skalbti tai man pasipiktinimas ir iš to turiu spaviedotis.

— Tai už ką gi, po šimts pyptkių, dėdė tarnauji; už vyrą ar už mergą, kad tokius darbus dėdei užduoda?

— Už mergą, Povyl, sluziju už mergą.

— Vistiek aš dėdės šį vakarą nesuprantu; turbūt, tau kas negerai darosi galvoje, kad vis tokias keistas kalbas kalbi.

— Aš tau šnekų teisybę ir iš širdies. O kad aš turiu pilną protą, tai ve kaip aš tau darodysiu. Liepk tu man pakalbėti kokius nori poterių: dešimts dievo prisakymų, ar septynis griekus didžiuosius, ar šešis griekus prieš dvasią šventą, ar darbus mielaširdingus, dėl kunų, — aš tau visus be suklydimu, kaip zet, išvysiu, nuo pradžios iki pabaigos. Bečikime, jeigu neišvysiu.

— Na, tai jau gerai. Paaiškins man tik, kokiu būdu už mergą tarnaut pristojai pas tą farmerį.

— Ugi labai paprastai. Per gazią farmeris pajieškojo vyrą darbininko apie namus. Aš atsišaukiau pas farmerį; už paskutinius du dolerius nusipirkęs tiktą, treiniu nuvažiavau pas jį. Jis man žadėjo duot burdą ir da po 18 dol. mokėt į mėnesį; o darbo, jis sako, turėsi per visą žiemą; darbas, girdi, nesunkus, apie namus. Ir ištikro išpradžią buvo nelabai prastas darbas: viestas lesinau, gyvulius šeriau, vandenį pumpavau, svieštą mušiau; bet paskui man liepė jau viestas vezdėt, katėms blusas vakarais išgaudyt ir ant galo bobai kelines skalbt ir prosyt. Bučiau bėgęs atgal į Philadelphia, bet iki mėnesio galui negaliu gaut nei cento pinigų. Bet tu, Povyl, žinai, kad tu dienais išdirbęs, gavau pasivogt iš farmerio vaiko penktuką pinigų, nusipirkau popieros ir marškių ir drukuotoms litaroms vėgais-negalais parašiau vienam savo frentui gromatą, aprašydamas savo baisų padėjimą ir gvožtu meldamas, kad jis prisistų man pinigų ant tikteto ištukt iš šitos peklos. Jis susimylėjo ir prisiuntė man pus-trečio dolerio. Tai aš ir parvažiavau. Ką tu, Povyl, gali pasakyt ant viso to?

— Mane tik juokas ima. Bet be reikalo dėdė tą užsiėmimą metei. Dabar ateina žiemos laikas. Darbas bus sunku mieste gauti. Neturi nei drabužių. Pas farmerį gi butum buvęs apdengtas, pavalgės ir iki pavasario butum susitaukęs kelis dešėkus dolerių, nes ten salinų nėra, ir dėdė butum neturėjęs kur išleisti pinigų.

— Ale pamislyk tik tu, Povyl, kaip galiu bobiškas kelines prosyt ir tas kates blusinėti?

— Aš paklausiu dėdės: ar sena buvo farmerienė ir ar ji užlaikė mergą? Paskui aš duosiu paaiškinimą.

— Farmerka, Povyl, jau buvo žila senė ir mažai ką dirbt tegalėjo. Mergos nelaikė todėl, kad farmerio vaikas buvo labai išdykęs ir kiekvienai pas jo tėvą tarnavusiai merginai įtašė po gyvą lėlę. Todėl jis dabar samdo apysenius vyrus, kad jie atliktų mergos darbą apie namus. Mat, tarp jo sunaus ir samdomų mergų išeidavo dideli škandalai ir tėvui didelę gėdą darydavo; o sykį ką-tik jo sunus nebuvo priverstas apsi-vesti su nuskriausta merga.

— Jeigu dėdė turėtų protą, tai suprastum, kad vyriškų ir moteriškų baltrubių daugiau ir nebuvo kam skalbti ir prosyti, kaip tik tai dėdei. Jeigu moteris nuolat skalbia vyrų apatinius drabužius ir nelaiko to už grieką, tai koks čia dėdei gali but griekas išskalbt tas keli-

nes? — O kas link kačių blusinėjimo, tai aš sprendžiu, jog jas dėdei davė blusinėti dėl juoko. Aš žinau, kad dėdė tingi dirbti. Todėl farmeris, pamatęs, tinginaujant, gal paklausė, ar jau neturi ką veikti. O kai atsakė, kad neturi, tai davė kates blusinėti.

— Aa, aš dabar tai suprantu, kad tas žaltys mane ant juoko palaikė. Na, jei aš jį kur susitiksiu, tai šur kulokiu uždėsiu jam ant nosies didžiausią korną, kaip liktarną. Dabar, Povyl, aš tavęs labai nužemin-tai prašau: gelbėk mane ir išsistorok man darbą.

— Kas iš to, kad dėdė darbą vistiek neužilgo pamesi. Ant galo, dabar darbai silpnai eina; tvirtus darbininkus atstatinėja; tai ką jau bešnekėt apie priėmimą į dirbtuvę tokių senių kaip dėdė? Galėčiau aš dėdei gaut darbą gal tik gatves šluot.

— Tokį darbą pasiilaikyk pats sau. Ar tu nori, kad visi lietuviai iš manęs juoktųsi ir pirštais rodytų, kad štai tikras lietuvis tėvynainis su italijonais uličias valo? Tokio darbo tai jau, vyruti, nedirbsiu. Jeigu matysiu, kad badu reikia stipt ar šalčiu sustirt, tai persišausiu sau pilvą, taip kad negyvai nenusišaučiau, bet kad da gyvenčiau kokią dieną-kitą, idant galėčiau priimti paskutinius sakramentus ir susitaikyti su dievu, — ir tąsyk gud bai jums, farmazonai-cicilikai, — dėdė ke-liauja į dangaus karalystę!

— Limingos kelionės, dėdė.

Džekis Kopustas.

Tautos Namas ir mūsų buržuazij.

Apie Tautos Namą taip daug buvo rašyta laikraščiuose; kad jau net nesinori padidinti tą nepersvarbų darbą. O kad apie tai rašau, tai dviejų priežasčių dėlei. Viena, turiu atsakyti tiems draugams, kurie manęs užklausiņėjo ir net su apgailestavimu, jog Centro Komitetas Lietuvių Social-Demokratų Partijos nuo savės arba per mus, įgaliotinius, nepainformavo draugų amerikiečių apie Tautos Namą. Ir antra, turiu nurodyti klaidą, kokią daro kai kurie, nors žymūs, socialistai amerikiečiai.

Visi žino, kad delegatus L. M. Draugiją paskyrė savo suvažiavime, t. y. labai trumpame laike, vos į keliatą dieną, iškilus reikalui rinktie pinigų tarp išeivių Amerikoje. Ir C. K. L. S.-D. P. jokiū būdu nebuvo galėjęs laiku suvažiuoti apkalbėjimui šio klausimo, o paskui vėl, Lietuvių Mokslo Draugija nėra visuomenės organizacija, bet saujos pasiturinčių žmonių, ir jį veikimą Lietuvoje plati visuomenė da labai išto žiuri, o dvaro ir fabriko darbininkai mažai jį težino; trumpai sakant, Lietuvoje nepriduoda jų veikimui tiek svarbos, kiek čionai, Amerikoje. Ir dėl to Centro Kom. L. S. D. P. neišnešė jokio tarimo. Taigi ir pranešu draugams, kad jokio tarimo C. K. L. S. D. P. nebuvo, ir mūsų priešai savo nuomone praplato Amerikoje vardu C. K. L. S. D. P. (Mat, tautininkai tvirtino, buk L. S. D. P. Centro Komitetas pranešęs Amerikos lietuviams socialistams, kad šie nespriešintų Yčui ir Basanavičiui, kaip auksų rinkėjams nuo L. M. D. Red.).

Kas link C. K. L. S. D. P., Įgaliotinių Komiteto, tai vėl jokie tarimo šiame klausime nebuvo, ir jie išreiškė savo nuomonę plačiau ar siauriau, kaip ir kiekvienas sąjungietis, nes suprantame (bent aš), kad tai yra amerikiečių dalykas, ar duotie ar neduotie pinigų.

Žinias apie Tautos Namą ir L. M. D. maniau, kad suteiks draugai dirbanti prie laikraščių,

Drg. J. G. Brown, Tarptautiskos Medžių Darbininkų unijos prezidentas, pranešė, kad gyvenytose Valstijose ir Kanadoje yra 1,500,000 medžių darbininkų, kuriuos būtina reikėti suorganizuoti. Tarp ko kito patemijo, kad tie darbininkai yra arba socialistai arba socialistiškos dvasios žmonės.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Lapkričio 3 d. Rubsiuvių Unijos 54 skyrius surengė priešrinkimines agitacijas prakalboms. Kalbėjo J. Augustas ir J. Šaltys. Abudu gana karštai agitavo balsuoti už socialistų partijos pastatytus kandidatus.

Vietinė Rubsiuvių Unija labai žymiai eina progreso link, pateikdama šį bei tą socialistišką savo nariams. Teko jau buti Kriaucių Unijos svetainėje, kurioje randasi visos jos centras. O, koki tai malonų įspūdį padaro žmogui, kada pamatai sienas išpuostas mūsų mylimų draugų paveikslais, butent: K. Markso, Bebelio ir Debso. Tas visas primena ir iliustruoja tų draugų mintis: "Visų šalių darbininkai vienykitės!". Tas primena ir tai, kad tautiškumas ir tikėjimiskumas suvisu neturi progos skirstyti organizuotus darbininkus. Todėl Lietuvių Siuvėjų Unija pirmutinę užsi-pelno tarp lietuvių pagarbos žodį už minėtą darbą.

L. S. S. 19 kuopa paskutiniam savo susirinkime apskelbė, kad rengs prelekcijas įvairiose temose per visą adventą kas nedėdienį po pietų Tautiškaime Name. Taipgi nutarė įkurti vakarinę mokyklą prirengimui draugų pastoti Suvienuytų Valsčių piliečiams. Nutarta mokintis parlamentariškų tiesų vedimui susirinkimų. Tuo tikslu bus skaitoma lekcijos ir praktikuojama taisyklės. Mokytojų manoma kviest drg. A. Hermaną.

Teko kalbėti su p. K. Braziu, "V. L." leidėju, apie p. J. J. Paukštį, taipgi "V. L." leidėją. Jis sako, kad Paukštis yra visai menkos sveikatos, ir protėikiai stovi gana silpnai: gerai, teisingai nepamenu nieko. Mat, p. Paukštis yra sirgęs savo laiku smegenų uždegimu, ir jam neapsisaugojant dabar visai suiro jo protėiška pusė, kartu ir sveikata. Gal ir todėl, kaip jis tik daug yra veikęs lietuvių kultūros labui, o dabar yra tokiame blogame stovyje. P. S. Brazis nusiskundė, kas visos paskalos ant dabartinių "V. L." leidėjų yra neteisingos. Gal tas ir tiesa, bet visgi p. Paukštis daugiau yra užsiėmęs paguodėnės, negu kad jam buvo duota.

Liutku Kazys.

WATERBURY, CONN.

9 d. spalio vietinis Lietuvių Jaunuomenės Klubas parengė diskusijas temoj: "Ar bus žmonių užganėdinta, kada įvyks socializmas?" Kad supažindint "Kovos" skaitytojus su Waterburio gabiausiai debatoriais prieš socializmą, čia cituoju tik kelias tų debatorių mintis, iš kurių galėsit, "Kovos" skaitytojai, spręst, kiek tie žmonės pažįsta socializmą ir ar verta su jais diskutuoti.

K. Balčiūnas, 20 metų vyras, buvęs socialistas sako: "Jeigu socializmas įvyktų, tai būtų, kaip "purausė". Jeigu žmogus norėtų išvažiuoti į New Yorką, tą jis turėtų klausit komiteto daleidimo, o tų komitetų ant komitetų būtų daugybė. Tą da pirmą sykį leistų išvažiuoti, o jeigu antrusyk norėtų kur išvažiuoti, tą jau būtų sunku gaut pažvalinimą.

"Socializmo laikuose tą būtų visi tinginiai, kruvose sugulę gulėtu, niekas dirbt neitų.

"Socializmo laikuose tą žioplai pasaulį valdytų, nes protingi žmonės būtų atstumti.

"Socializmas tą bus atbulas surėdymas, tap kad žmogus ant atbulos arklio jotų.

"Socialistai kitokio mokslo nepripažįsta, kap tik socializma.

"Socialistai vis rėkia, kad kapitalistai juos išnaudoja, tą kodė jie visi susivieniję neužside-

da savo fabrikų? Tada jų kapitalistai neišnaudos.

"Socialistai vis rėkia, kad jų pilvą tušti, kad jų vaikų pilvą tušti, kad jų pačių pilvą da tuštesni". (Mat, jis savo pačios pilvą ypatingai dabar gali didžiutis).

Kitas žmogus (jo pavardės nežinau) sako: — "Jeigu socialistai nori padaryt tarp žmonių lygybę, tai turėtų jiems idėt vienokią protą, vienokius plaukus, vienokią nosį ir tt., ir jis nesuprantas, kaip tą galėtų padaryt".

J. Šiauliuonas sako: — "Ne dieve, duok, kad tas negeistas socializmas įvyktų; tada visus mūsų senelius suvarytų į tam tikrus namus panašiai, kaip į festungę (kalėjimą. Aut.) ir laikytų iki numirs, o vaikus atimtų nuo tėvų ir tam tikrose kazarmėse augintų" ir tt. Tas pats Šiauliuonas prieš uždaran debatų, išsiskaitęs iš "Šaltinio", suokavo tulus pralobusius socialistus, išvadindamas juos plėšikais, o J. Gegužį "Kėleivio" leidėją, ir F. J. Bagočių stačiai vagimis išvadino. (Ar nevertėtų to vaikėzo nemazgotą burną uždaryt? Aut.). Aš čia citavau tik kelis tų diskutantų sakinius, o jie visi panašiai pliauskė visą vakarą, ir visada taip, kada tik buna debatai. Socializmo apgynėjų tą vakarą buvo mažai, nes tą vakarą buvo "Kam. ir Mal." repeticijos.

Vienok ant toliaus panašias diskusijas socialistai žada ignoruot, nes panašioms nesamoms nėra kas atsakyti, tik tai nesmagų įspūdį iš panašių diskusijų išsineši.

Buvęs Diskusijose.

S. BOSTON, MASS.

Atsakymas drg. St. Strazdui.

Drg. Strazdas, "Kovos" No. 44 taipjuan kritikuoją mano skaitytą prelekciją L. S. S. 60 kp. parengtam vakare, ir taip painioja visą dalyką, kad atrodo daugiau, negu juokinga. Atrodo taip todėl, kad aprašo tų išsitarį) ne taip, kaip buvo, bet taip, kaip jam patinka ir norisi, kad būtų. Kas dabar gali daroditi po tiek ilgo laiko; ar aš taip, ar kitaip skaičiau? (Drg. Strazdo raštas "Kovos" redakcijoj prabuvo pusantros savaitės iki patilpimui. Red.).

Aš nesiteisinsiu, kaip mano prelekcija buvo parašyta, ar buvo be jokio sąryšio ir susidėjo vien iš surankiotų minčių ir kaip ji buvo skaityta,—tą vietinė, klausiusi publika žino. Taipgi nebandyti užginčyti, kad drg. kritikierius turi nekurią tiesą, nes, išties "prelekcija" nebuvo aiškioj ir pilnoj formoj užbaigta ir ji buvo šiek-tiek anarchistiškos spalvos. Nebuvo užbaigta todėl, kad neskaičiau apie naują koki-tai idealą, bet skaičiau vien apie renkamąją valdžią ir jos atsiradimo priežastis abelnai.

Pertraukose buvo monologų, deklamacijų ir dainų. M. Černius ir J. Kevėzas sulošė puikiai dijalogą "Kapitalistas ir Šmėkla"; J. Stankus sulošė monologą "Amerikos ponaitis". Tėv. Myl. D. choras padainavo da porą dainelių. Pelno 51 kp. liko apie \$15.00, o gal ir daugiau.

J. Dailydė.

TAMAQUA, PA.

Mūsų miestelyje gyvena apie 500 lietuvių.

Gyvuoją nuo 1912 m. T. M. D. kuopa, kurioje buvo susi-21 narys, dabar jau tik 8 likosi.

Nuo 19 rugsėjo 1913 m. susitvėrė L. S. S. 103 kp. iš penkių narių — merginos nei vienos; o merginų čia galima priskaityti arti dviejų šimtų, bet jeigu pakalbinsi prie kuopos, tai atsako, negalima man vienai prigulėti.

T. Smailius.

EASTON, PA.

Jeigu koks pas mus atsibunt susirinkimas, ypač, jeigu pirmieji vestuvės, tai neužmirštama darbininkiški reikalai. Buvo pirmiau taip daroma ir dabar.

Štai 8 d. lapkričio buvo L. S. S. 42 kp. draugo J. Garnio su p-le T. Voveriute civiliškos vestuvės, kuriose dalyvavo beveik visi 42 kuopos nariai ir kiti pirmeiviai.

Susirinkę svečiai, dailiai besi-

giu, negu juokinga. Jeigu skaičiau apie vieną dalyką — santros valandos (o gal ir šiek tiek nemoku?), tai kiek užuolauko perskaityti aiškioj fornį tą visą prietarų (kokių? Re) machinaciją? ,

Gera ir draugiška kritika mums reikalinga, bet jei perna draugiškumo ribas, tai padaug! Aš mielai atsakinėjau draugiškus klausimus ir užuolauko, bet Jūs, Drauge K. tikčiau, ir drg. J. Naudžis atėjote jau viduryje "prelekcijos", kaip tas man teko pastbėti, ir po to pradėjote sakyti "spyčius", kurie tęsėsi po 5 minutų. Aš matydamas, kad esate "perdrąsus" ir kad neskelus bereikalingo triukšmo, a sakiau į judviejų "spyčių", bt ne ant klausimų. Pats sau pasikuzdėję į ausį, kad reikia ji "supeizuoti" ir sukėlė triukšmą, dabar pučiate abudvienas "Laisvėje", kitas "Kovoje" apie pasibaisėtinas "L.S.S. 60 kp. "riauses" (drg. Strazdas "Kovoje" apie jokias riauses nėrašė. Red.) ir koki-ten prele-gentą.

J. A. Bekampis.

GRAND RAPIDS, MICH.

10 dieną lapkričio L. S. S. 51 kuopa parengė prakalbą ir teatrą "Paskutinė Banga". Pralkabos prasidėjo 2:30 val. po pietų Lietuvos Sunų Draugijos svetainėje.

Drg. J. Stankus, vietinis, keilais žodžiais apibūrė abelna socialistų judėjimą. Tėvynės Mylėtojų Draugijos choras padainavo "Nors audros užia apie mus". V. Juškaitis deklamavo "Kas aš".

Drg. D. J. Kasparka iš Detroit, Mich., kalbėjo apie socialistišką judėjimą ir ragino rašyti prie L. S. S. Tėv. Myl. D. choras padainavo "Atsimeskim nuo senojo svieto". Publikos buvo apie 400 ypatų. Aukų padengimui lėšų surinkta \$7.00 su centais. Žmonėms prakalbos patiko. Prie pabaigos drg. Kasparka.

Kas turi kokių klausimų. Atsirado pora klausimų; jis į juos puikiai atsakė. Vakare buvo perstatyta "Paskutinė Banga", nusisekė neblogiausia. Geriausiai atliko savo roles O. Banionitė oficioo pačios rolėje ir O. Valinskiūtė šeimyninkės rolėj. Vyrai geriau lošiusieji tai Dėdė, Sijunčikas, Dulevičius, Kaušius, Bukevičius, J. Meškauskas, o kiti lošė vidutiniškai.

Pertraukose buvo monologų, deklamacijų ir dainų. M. Černius ir J. Kevėzas sulošė puikiai dijalogą "Kapitalistas ir Šmėkla"; J. Stankus sulošė monologą "Amerikos ponaitis". Tėv. Myl. D. choras padainavo da porą dainelių. Pelno 51 kp. liko apie \$15.00, o gal ir daugiau.

J. Dailydė.

TAMAQUA, PA.

Mūsų miestelyje gyvena apie 500 lietuvių.

Gyvuoją nuo 1912 m. T. M. D. kuopa, kurioje buvo susi-21 narys, dabar jau tik 8 likosi.

Nuo 19 rugsėjo 1913 m. susitvėrė L. S. S. 103 kp. iš penkių narių — merginos nei vienos; o merginų čia galima priskaityti arti dviejų šimtų, bet jeigu pakalbinsi prie kuopos, tai atsako, negalima man vienai prigulėti.

T. Smailius.

EASTON, PA.

Jeigu koks pas mus atsibunt susirinkimas, ypač, jeigu pirmieji vestuvės, tai neužmirštama darbininkiški reikalai. Buvo pirmiau taip daroma ir dabar.

Štai 8 d. lapkričio buvo L. S. S. 42 kp. draugo J. Garnio su p-le T. Voveriute civiliškos vestuvės, kuriose dalyvavo beveik visi 42 kuopos nariai ir kiti pirmeiviai.

Susirinkę svečiai, dailiai besi-

linksmindami, neužmiršo ir savo idėjos draugų, kurie už šventę teisybę ir visų žmonių laisvę yra kankinami kalėjimų urvuose ir Sibiro tyruose. F. Mašulevičiui iš Brooklyno paprašius paaukuoti politiškiems kankiniams, susirinkusieji vienbalsiai tam pritarė ir suaukavo \$8.00. Aukus siunčiu, išpirkęs money orderį, drg. J. Ramanauskui, Rev. ir K. Šelpimo K-to izdininkui, o patį čekį siunčiu sekret. J. Bulotai. Aukavusių vardai pagarsinti kitoj vietoj.

Tą pačią dieną buvo kitos vestuvės, A. Bigos su p-le M. Kalneraičiūtė, taipgi be bažnyčios patarnavimo. Taigi eastoniečiai jau pradeda apsieiti be kunigelių pagalbos.

A. J. Nėris.

HARRISON, N. J.

Spalio 2 d. L. S. S. 161 kuopa turėjo prakalbą, pamargintas deklamacijomis.

Pirmas kalbėjo drg. A. Baranauskas. Placiai nupiešė viso pasaulio darbininkų vargingą gyvenimą, jų judėjimą, organizavimą ir greitą žengimą prie susipratimo ir apšvietos, ir nurodė, kaip šandie kapitalistai su pagelba valdžios ir kunigijos stengiasi kuolilgiausiai darbininkus palaikyti tamsoj, kad galėtų išnaudot juos vis daugiau ir daugiau.

Antras kalbėjo L. S. S. IV Rajono organizatorius A. Žolynas apie šios šalies dabartinį kapitalistišką surėdymą ir kliausių kovą, kaip darbininkai turi rengtis prie panaikinimo šio surėdymo ir kaip turi apsisaugoti prieš rinkimus nuo visokių suvadžiotųjų kapitalistų agentų ir laike balsavimo pilnai atiduoti balsus už Soc. partijos kandidatus. Tarpuose deklamavo mazi vaikai ir mergaitės Gavėnukai, Atkočiaiukai ir Kazakevičiai, ir vienas kuopos narys.

Paziūrėjus į tokius mažus vaikelius, net ima džiaugsmas, kaip jie tų žmonių.

Klausojų buvo beveik pilna svetainė; moterų irgi buvo nemažiau kaip vyrų. Visi gerai užsilaike, apart vieno tamsuno girtuoklio.

Pilnai nusidavė ir publika buvo užganėdinta. Surinkta \$7.13 aukų L. S. S. D. P. Prie kuopos prisirašė trys nauji nariai.

Ten Buvęs.

S. BOSTON, MASS.

Nedėlio 9 lapkričio lietuvių svetainėje, jei taip galima vadinti, buvo koncertas, kurį neva parengė Labdarystės Draugystė. Bet geriau tiks pasakyti, kad tai ne Labdarystės Draugystė minėtą koncertą rengė, bet Jurgeliūnas, Slipkauskas ir kiti karzygiai, kurie, "nuveikę socialistus, dabar be baimės gaspadoriauja toj draugystėj. Koncertą rengė be socialistų žinios ir pagalbos, tik su kun. Žilinsko žinia, na, tai ir surengė. Pirmiausiai bažnytinis choras padainavo šiaip-taip kelias daineles. Viena mergina porą kartų pagriežė ant simuiko, vidutiniškai, o kita pritarė ant pjano, ir pora vaikinių padeklamavo po porą eilių. Tai ir viskas. Na, ar tai ne gana ilgas ir turtingas programos? O gal man kas užmes, kad aš apleidau Pet. Stonį, kuris laikė prakalbą? Taip, tiesa, jisai laikė prakalbą, bet kaip tik jis pradėjo laikyti jį, taip ir publika pradėjo eiti iš svetainės, ir juo jisai savo prakalbą karščiau sakė, juo žmonės labiau iš svetainės ėjo, ir taip pavydėtina jam sekėsi kalbėti, o publikai eiti laukan, kad per 5 minutes visi išėjo, ir tasyk kalbėtojas pabai-gė kalbėjęs. Gal kas man užmes, kodėl aš nepaminėjau nei vieno aktorius vardo? Todėl vardu neminėjau, kad pirmininkas, perstatydamas lošėjus, perstatinėjo ne publikai, bet tik

sau, t. y. nuo pusės svetainės iki durų publika galėjo pirminko tik lupas matyt krutant ir girdėt jį murmant, bet ką murmėjo, tai nieko nebuvo galima suprasti. Štai prirodymas. Kada A. Ivaškevičių perstatė kalbėti, tai tas visai negirdėjo ir kalbėti nėjo ir tik po koncertui dasizinojo, kad jis buvo pers-tatytas kalbėti. Da vienas pirmininko nuopelnas: kada du vaikinai lošė ant pagrindų kokius tai juokus ir švilpavo, tai pirmininkas, išėjęs ant pagrindų, potam išbarė publiką už tai, kam ji neužsilaike ramiai ir švilpauja. Mat, jau kad koncertas, tai koncertas, geresnis kaip "sorkės". Gaila tik publikos, kurios buvo pilna svetainė, apie 5 — 6 šimtai, o koncertas traukė tik apie valandą laiko, ir, turbut, kitą kartą sunikiai publika lankys tokį koncertą. Tai matot, koki gabūs mūsų Tamosiai tautininkai, bet jie tikisi socialistus aplenkiti.

Tą-pat vakarą buvo soc. svetainėj diskusijos. Publikos buvo mažai, bet visi ramiai klausėsi, ir diskusijos buvo pavydingos; diskusuota: Ar verta darbininkams rengti politikieriams vakarienes ir susipažinti su jais (L.U.Klubas yra nutaręs parengti ariams politikieriams vakariene). Prirodyta, kad neverta ir kad tik nesupratę žmonės gali panašias vakarienes rengti ir su purvinais politikieriais sėbrauti.

Lapkričio 1 lietuvių svetainėj atsibuvo 207 L. S. S. kuopos perstatymas "Gdynės Žaidžos" ir šokiai. Veikalas geras, bet lošimas išėjo nekaip, tarpais kai-kurie aktorai lošė gerai, bet kai-kurie prastai. Gerai-lošė V. Jakštys — Timotejaus rolę, J. Neviackas — Antano ir V. Paukštys — Jeronimo, o kiti visi prastai; ir jeigu pabaiga būtų nepasisekus, tai galima būtų pasakyti, kad sulošta blogai, bet kad pabaiga buvo gera, tai tas ir visą lošimą šiek-tiek pataisė. Prie pabaigos buvo sulošta "Pirmi žingsniai", ką statė 60 kuopa.

Ant rytojaus St. Omer Hall buvo prakalbos, parengtos Lietuvos Dukterų draugystės, kur kalbėjo V. Kaunas, J. Neviackas, F. J. Bagočius ir St. Michelonas. Žmonių buvo apie porą šimtų; naujų narių prisirašė prie L. D. Dr-tės 12. Tarpuose deklamavo M. ir O. Zvin-gilutės. Šita draugystė tai yra kun. Žilinsko auka, kurią jis sudardė, pusiau perplėšė ir davė progą advokatams jos turtą \$1.300 pasidalyti, ir dabar jai vėl išnauro reiks trusti, dirbti, kad užgydyti žaidžą, kurią mūsų teologas padarė, ir tai vis, turbut, iš artimo meilės.

Vakare socialistų svetainėj tą-pat 2 lapkričio dieną buvo koncertas, parengtas L. S. S. 60 kuopos. Nors šiuo kartu koncerto programos buvo neturtingas, nes nebuvo dainų nei muzikos, tik vien monologai ir deklamacijos, bet publikos tai pirmu syk tiek daug buvo. Svetainėn paprastai telpa apie 300 žmonių, bet šiuom kart buvo prisigrūdė apie 400, ir dauguma turėjo grįžti atgal, nes svetainėj buvo bausis susigrudimas, o lietuviška svetainė tuom kart sūvėjo tuščia, ir čia kaip tik tas priežodis tinka: "Kad šuo nei pats kaulo negrauzia, nei kitam neduoda", t. y., Labdarystės Draugijos tautininkai su klerikalais tyčia susivienijo prieš socialistus, kad jiems neduotų svetainės, o patįs ir tingi ir nemoka ką veikti, užtai svetainę laiko tuščia, o socialistams, turbut, prisiešis įieškoti kitur didesnės svetainės, nes socialistai netik kad moka, bet ir netingi

veikti, už ką juos ir publika remia. Po koncertui prisirašė prie 60 kuopos trys nauji nariai, ir dabar jau mūsų kuopa turi 102 nariu. Smulkių aukų surinkta \$4.80.

J. P. Raulinaitis.

BROOKLYN, N. Y.

Teatrai, balius, dr. Basanavičiaus, Yčo ir J. Lutkausko prakalbos.

Spalio 11 Lietuvių Klubas perstatė scenoje penkių veiksmų dramą "Iš Meilės" antru kartu. Nusisekė. Ilgesnės ir žymesnės rolės lošė J. Kačergis, K. Kriauciūnas, A. Liutkauskutė ir O. Karaliūtė. Lošė gerai; lošėjos gavo buketą; buvo ir dainos, vedamos K. Strumskio; publikos buvo apie 600.

18 d. spalio Tautiško Namo svetainėje buvo Lietuvių Rubsiuvių Nepriugulmingo klubo ir jų Unijos 54 skyriaus U. G. W. of A. didelis balius, kur dalyvavo ir socialistai L. S. S. 19 kp. nariai su savo vėliava, simpatizuodami rubsiuviams. Įeinant buriui ar kokios draugijos ar kuopos nariams, muzikantai pastitiko grieždami marselietę. Publikos buvo virš 700, nors ir tą patį vakarą buvo surengta "Viturėlio" draugijos (nors jie žinojo, kad tą vakarą bus siuvėjų balius, bet nepaisė) tri-aktė komiška opera "Kornevilio Varpai". Jiems irgi nusisekė; parapijonų buvo pilna svetainė, 800 ypatų. Pelną paskyrė Tautos Namams Vilniuj.

Taipgi smagu pranešti, kad gerai nusisekė L. S. S. 19 kp. parengtas vakaras spalio 25 d., kur buvo sulošta penkių veiksmų tragiškas gyvenimo vaizdelis "Žmogžudžiai". Silpniau perstatyta vodevilis, vieno akto komedija "Dvikojis Katinas". "Žmogžudžių" svarbes roles lošė ir geriausiai publikai patiko J. Miškeliūnas — Grigo, buvusio seno kareivio, rolę; J. Sadauskienė — Morta, Antano motina; labai atsižimėjo J. Kačergis — Jurgis, Antano samdinis; J. Juskas — Antanas, ukininkas ir Liudvika Abromaitis — Nastė, Antano žmona; jie gavo puikus gyvų gėlių buketus. Trumpesnių rolių neminėsiu, jas ir atlošė silpniau. Gražiai padainavo So. Brooklyno "Aido" choras, išmokytas L. Eremino, III akte. Žmonių buvo 600, ir pelno liks arti 100 dol. Tie trys minėti perstatymai buvo McCaddin Memorial Hall.

26 d. spalio toj pačioj svetainėj buvo prakalbos dr. J. Basanavičiaus, M. Yčo ir J. Liutkausko. Prieš prakalbą ir tarp prakalbų garsiai sudainavo suvienyti chora, diriguojant K. Strumskiu. Pirminku buvo kun. Varnagiris. Jis ir kalbėjo fanatiškai apie tėvynės meilę ir, kaipp geriausia jos sunų, pertsatė Basanavičių. Bas. neilgai kalbėjo ir tai, kas jau buvo laikraščiuose rašyta; taip-pat ir Yčas nieko naujesnio nepasakė, bet nusiskundė, kad ji socialistai apšmeizė, bet jis nepolemizuosias su jais; esą, jis nepratęs iš kanuolių į žvirblius šaudyti; paskui su didžiausia neapykanta iškoliojo socialistus, išvadino išgamomis; esą, kad jie būtų nuėję pas kitas tautas, tai nebut piktą; esą, jie, mane apšmeizdami, apšmeizė visą tautą, nes tauta mane išrinko. Na, užteks apie jį, ir taip perdaug laikraščiuose apie jį buvo rašyta. Da paminėsiu ir apie J. Lutkausko kalbą keliais žodžiais; jis išgrynė Bas. ir jo darbus; gerai išgarsino "Kovą", parodė jos antgalvį ir paskaitė iš Sweetros straipsnio kelis žodžius; esą, mat, koki išdykeliai tie tautos vaikai, ir tauta užtai juos turi nubauti, bet kaip turi baust, nenurodė; ir pasigyrė, kad, kuomet jis vargo ir sunkiai dirbo, tai girdėjo savyje balsą: "Jonai, kilk augstyn!" ir jis žengia ir žengias augstyn, pakol jo gislose kraujas tekės; taip ir kitiems patarė daryti.

Aukų surinkta apie \$1,700, sykių rokuojant su stambiomis: kun. Varnagiro 500 dol., dviejų kontraktorių po 100 dol. ir S. L. A. dviejų kuopų, S. L. R. K. dviejų kuopų po 10 dol. ir 50c. ir kitų mažų draugijelių po kelias dešimtis dol. Didesnės pašalpinės draugijos neaukavo. Už tai papeikė jas J. Lutkauskas, kad klaidą padariusios. O gal ir ne, mat, joms rupi artimesni reikalai: šelpimas ligonių, o taipgi ir straikerių, kuriuos sušelpė ir, be abejonės, da šelpa ir toliau, reikalui priėjus.

3 d. lapkričio Tautiskam Name Siuvėjų Uniją 54 skyrius G. W. of A. surengė prakalbą; Kalbėjo J. Augunas ir J. Šaltis apie rinkimus New Yorko miesto viršininkų ir apie partijas; nurodė blogumą dabar viešpatuojančių valdininkų ir agitavo už socialistų kandidatą į majorus drg. Ed. Russellį. Bet abiem kalbėtojam nekaip sekėsi. J. A., turbūt, nedrįso suminėti Socialistų partijos, o tik agitavo už ypata drg. Russellį, kai po gerą ir niekuomet neprasižengusių žmogų; o pati svarba yra ne ypata, tik partija ir jos programos; patartina kitąsyk drąsiau ir atviriau kalbėti. J. Š. irgi suklysdamas kalbėjo; sakė, kad Socialistų partija nesimainė nuo jos susitvėrimo ir, esą, balsuokit už poną Russellį; socialistų platformą mažai tepaaiškino. Labai geistina, kad J. Š. įsigilintų ir atidžiau pastudijuotų socializmą ir visuomenės klausimus; paskui būtų geras kalbėtojas, nes turi aiškią kalbą ir tvirtą, garsų balsą. Tad būtų visuomenei nauda ir pačiam linksniau.

"Kovos" Korespondentas.

DETROIT, MICH.

Jau antras mėnuo, kaip lietuviai socialistai čia įkurė Darbo Biurą, kuris duoda informacijas neturintiems darbo, kaip įgyti. Informacija duodama dykai. Kiekvienas socialistų kuopos narys turi pranešti vieną kartą į savaitę susinėjusių raštinkui, kaip eina darbas toje dirbtuvėje, kur tas narys dirba. Susinėjusių raštinkui yra išrinktas drg. S. Urbant, kurio adresas yra 338 West End Av., Detroit, Mich. F. Gražis.

LAIŠKAI REDAKCIJAI.

45 num. Jūsų laikraščio patėmijau korespondencijoj iš Pittstono, (po kuria pasirašo tulas Šestokas), kad korespondentas aprašo Lietuvų Knygyną, perstatydamas jį muštynių lizdu. Taigi pranešu "Kovos" skaitytojams, kad Šestokas rašo melagystę su mieriu padaryti desorganizaciją knygyno draugijoj, prie kurios įsai nepriguli. Aš esu generališku knygyno užziurėtoju nuo pat jo užgimimo, ir niekad nemačiau nei vieną žmogų knygynę fiziškai mušantis. Tiesa, aš, gavęs skundą nuo daugelio knygyno lankytojų ir draugijos narių ant Šestoko, už jo nemorališkas kalbas persergėjau, kad jis susitvarkytų, bet, jam nepaklausant, vieną vakarą liečiau išsikraustyti iš knygyno, pasiremdamas knygyno tiesomis ir šios draugijos taisyklėmis. Noroms-nenoroms jis manęs paklausė, ir dabar, jeigu kada ateina, tai moka užsilaikyti, kaip vyras. Tas skundas, kad jį kas mušė, yra gryna melagystė! J. S. Vaškevičius.

PERSEKIOJIMAS NEGRŲ.

Baltimores miesto valdžios išdavė įsakymą, kuris uždraudžia juodukams gyventi tame pačiame bloke su baltaisiais. Tik tai vienas juodukas ir vienas žydas, miesto tarymos nariai, tam griežtai priešinosi.

SATYRO UŽPEČKIS.

SAPNAS.

Rodosi, tuloj Lietuvos bažnyčioj atleidai; daugybė svieto ir bažnyčioj ir ant šventoriaus. V. K. Račkauskas, rodosi, kaip zakristijonas, išėjo žvakes deginti ant sumos. Su didžiausia iškilme išėjo sumą laikyti kun. Konst. Olšauskas; klapičiukais, rodosi, širvydas su Balučiu; o Mikolainis kodylą smilkina ir su Magdalenos ašaromis meldžiasi, tarsi muitininkas. Baldakimą neša Vivatauskas su Povilai. ka. Damijonaitis neša didelę karūną (vėliavą) švento Gedomino. Choras gieda, "Kur bėga Šešupė". Pasibaigus procesijai, pasirodo Šliupas "kozau-nyčioj". Jisai vietoj šventos evangelijos perskaitė laikraštinių suvažiavimo nutarimus. Toliau karštojo savo kalboj sakė: Socialistai yra benkartai, tautos išsigimėliai, besiruojojanti sunes (ne tik sapne, bet Šliupas ištikrųjų taip sako. Red.); jie nori mūsų brangią tėvynę iš pamatų išgrauti; jie nori mūsų brangiausią upę Nemuną išlieti. O! sugrįžs, sugrįžs jie kada prie tautiškų edžių, bet tada jau bus pervėlu. O! koks tada bus verksmas ir griežimas dantų!... Tame momente prasi-
sivėrė danguis ir pasigirdo švento Mykolo triubos balsas, apreiškiantis paskutinį sudą; čia vėl užgaudė skaidrus varpo balsas, ir pasigirdo grūdus, iš gilumos širdies, sudejavimas, ir tame momente pabudau. Išsibudinęs patyriau, kad triubijo žuvininkas, gatve važiuodamas, garsindamas savo biznį, mat, buvo pėtničios rytas. Varpą skambino kun. Saurusaicio zakristijonas, kaip paprastai, o valandą ryte. O dejuo (geriau staugė) Drayerio šuva, varpo gaudimą išgirdęs.

Patrijotas.

PLAKATAS, KĄ VELNIUKĄ JUOKINA.

Net velniukas juokiasi iš tokių patrijotiškų plakatų, kaip sekantis:
"Balis! Balis! Balis! Didelis Jaujumo Ratialis Balis ir is taimeimas Augsini Laikrodėlis kuris acibus Subatoj 25 Spalio (Oct.) Liemanskio Salie und 12o Av. ir Jefferson St., Gary, Ind. Fradzia 7 W. Wakari. Wisi iauni ir mazi Sioni ir grazi. Praszom Acilankiti und ta Lhksma Baliuka Muzikie Grez nic is pacios Chicagos, Grez wlokins Lietuwiszkus Szokius, ko galesma Linksmeje pasigawiti, ir linksmeje Walndikia Cie-sa Pralaijsti, Wisi Draugej Lietuwej ir Lietuwajtis Praszom nia pralaisti tos puijkios Pbgos, Kas turi Tiketa und Diegoreli giaros ira diel iweim i Bali okas nia 25c. Moteris Free. Su pgarba Komite-ta E. Z. B. P.".

Dievas ne visagalis.

Ovasiški nešliubavoti tėveliai aiškina, kad dievas viską gali; jis sutvėrė žmogų be jo noro, tik žmogų išganyt negali be žmogaus noro; tai aišku, kad jis nevisagalis.

Satyro Reporteris.

Sajungos Reikai.

P. K. TARIMAS 31

Tokie užmetimai, kokį daro 22 kuopa buvusiam ariui M. Juškai, yra draudžiamos šalies įstatymais garsinti laikraščiuose, nors tas ir sybė yra. Tokiuose atsitiktiniuose galima garsinti tik teismu nusprendę. Todėl aš įneškad 22 kuopa pati pagarsint per organą, jog M. Juška yra pašalintas iš 22 kuopos už įgazių pasielgimus. Man rlosi, kad P. K-tas nieko kito ame dalyke negali daryti, nes okie prasižengimai, kad ir negyžys yra, bet pusiau privatiški i surišti su šios šalies įstatymais. Garsinti tik P. K-to tamą, o visus kitus skundus padė archivan.

P. K-to narys

V. Paukšts.

P. K-to narys

T. L. Dunduls.

Drg. Dundulio šiame klasi-me yra atskira nuomonė, bet kad tas pats, kas ir augšiau, išreikšta, tai dėl stokos vėtos dedū tik parašą.

L. S. S. Sekr.

J. Stasiulevičius.

TRI-MĖNESINIS S-GOS SEKRETORIAUS RAPORTAS.

Narių stovis iki lapkr. 1, 1913.

Kp.	Pilnų narių.	Susp.	Viso
83	11	2	13
84	30	3	33
86	21	2	23
87	12	2	14
89	33	5	38
90	7	1	8
91	6	—	6
92	12	—	12
93	5	—	5
95	10	3	13
96	8	—	8
100	10	1	11
101	17	—	17
103	5	—	5
104	6	—	6
105	31	—	31
106	14	—	14
107	15	2	17
108	8	—	8
114	6	—	6
116	59	10	69
117	16	3	19
120	16	—	16
123	9	—	9
125	8	3	11
126	12	—	12
128	7	1	8
129	7	1	8
131	10	—	10
132	5	—	5
133	27	7	34
134	—	13	13
136	18	1	19
137	30	7	37
138	2	12	14
143	—	4	4
144	15	8	23
145	15	1	16
147	25	7	32
151	12	1	13
152	—	2	2
154	23	1	24
156	5	—	5
160	15	3	18
161	11	6	17
162	12	1	13
163	11	1	12
164	11	2	13
167	11	—	11
168	12	5	17
169	9	1	10
170	—	19	19
171	9	2	11
172	10	1	11
174	16	1	16
175	6	5	11
176	7	—	7
177	4	5	9
178	17	4	21
179	13	—	13
180	7	—	7
181	1	6	7
182	18	—	18
183	19	—	19
184	—	4	4
185	—	4	4
186	12	4	16
187	19	1	20
189	7	11	18
190	11	17	28
191	11	—	11
192	6	2	8
193	6	2	8
194	—	18	18
196	21	9	20
197	18	3	21
198	—	6	6
199	12	2	14
200	12	1	13
201	9	2	11
202	11	2	13
203	9	4	13
204	11	1	12
205	6	—	6
206	8	—	8
207	20	—	20
208	15	—	15
209	6	—	6
210	13	—	13
211	9	—	9
212	41	15	56

Viso 2400 658 3058

Kuopų skaičius 161.

Tad per paskutinius 3 mėnesius kuopų skaičius pasidaugino ant 13, narių gi ant 170.

S-gos Sekr. rodos, kad tautininkai permažai "protestų" pri-rasė, jei tik toks mažas bure-lis padaugino L. S. S. Kitą syk patrijotai turėtų daugiau "pasidabuoti".

L. S. S. Sekr.

J. Stasiulevičius.

11—11—13.

L. S. S. FINANSŲ APYSKAITA UŽ SPALIO MĖNESĮ, 1913 M.

Iplaukos.

Šanarių mokestis:

Kuopa	Įmokėjo	Kuopa	Įmokėjo
1	8.00	3	3.00
4	17.15	6	15.40
7	9.20	13	1.40
14	14.40	15	9.00
16	2.20	17	13.60
19	11.80	21	6.20
22	8.40	23	3.80
25	1.80	26	2.80
27	5.80	29	5.80
31	4.80	32	5.60
37	3.40	39	9.60
40	33.80	42	3.60
44	4.40	45	1.20
48	4.00	50	5.20
51	4.60	55	5.00
58	3.10	59	13.35
60	18.60	64	3.60
65	2.60	68	9.60
71	7.80	72	.80
73	4.60	74	2.00
78	2.80	81	8.21
83	2.20	84	9.40
86	5.60	89	6.00
92	2.00	93	.80
95	4.20	96	1.60
100	1.20	101	2.00
103	1.00	105	5.60
106	6.88	108	2.40
114	2.80	116	28.20
117	9.60	123	1.20
126	4.80	129	1.20
132	1.00	133	7.80
136	2.80	145	2.40
147	5.00	150	1.00
154	4.05	156	2.40
161	2.60	162	8.80
163	6.00	164	3.00
168	2.00	171	3.80
172	5.40	174	2.60
179	7.80	180	3.00
182	2.00	183	2.20
187	3.00	191	3.00
192	3.20	193	2.20
197	3.40	200	4.00
202	7.00	205	1.40
206	.60	207	5.60
208	5.40	209	1.27
210	3.80	211	1.80
212	1.80		

Viso \$523.80

Pavinių narių mokestis:

J. Pužiauskas	\$2.00
J. Banelis	2.00
V. Černiauskas	1.50
Apalonija Danta	1.50
L. Českauskas	1.00
J. Gumauskas	1.00
J. Danto	.50

Viso \$9.50

Prenumerata "Kovos".

F. Pesis	\$2.00
T. Terleckas	2.00
J. N. Žilinskas	2.00
J. E. Burke	2.00
J. Danevičius	2.00
P. Aleksynas	2.00
A. Majauskas	2.00
D. Gedminas	2.00
Per J. Kurtinaitį	2.00
Per A. Brazdžionį	2.00
D. Zeik	2.00
J. Parrison	2.00
V. Slėgus	2.00
A. Rekašius	2.00
Chas. Statkus	2.00
J. Zemaitaitis	2.00
Per D. Bočkų	1.90
Per P. Sotelį	1.90
Per J. Stankų	1.50
Per J. Čebanauską	1.50
Per J. Česnutį	1.50
Per J. Petraitį	1.50
Per Dementį	1.50
Per J. Kalpoką	1.25
Per K. Didjurgį	1.00
Per P. Glavecką	1.00
Per "Laisvę"	1.00
Per Putrėną	1.00
Per "Laisvąją Mintį"	1.00
Per J. D. Taunį	1.00
Per V. Petraitį	1.00
A. Satas	1.00
J. Loper	1.00
P. Stankus	1.00
Per P. Petrauską	1.00
V. Pocevičius	1.00
V. Dovydaitis	1.00
P. Domeika	1.00
Per A. Šilinį	.97
Per J. Digrį	.75
Per J. D. Taunį	.50

Per J. Česnutį 25.

A. Petkevičius 20.

Viso \$61.22.

Ivairios iplaukos.

Randa ir gazas	\$9.50.
Apgarsinimai pagal kont-raktus	523.80.
Literatura (seniau išduo-ta)	58.38.

Viso \$131.93.

Sutruka iplaukų.

Buvo izde 1 d. spalio..	\$418.61.
Šanarių mokestis	523.80
Pavinių narių mokestis	9.50.
Prenumerata "Kovos"	61.22.
Pav. "K." N. N. ir pren. kortos (J. Stasiulevičius — \$1.00, P. T. Grigaliu-nas — \$2.00)	6.05.
Apgarsinimai (cash)	18.57.
Literatura (cash)	35.55.
Prenumerata L. S. S. kny-gų	1.50.
Prenumerata kitų laikraš-čių	11.25.
Pašaliniai darbai	60.44.
Ivairios iplaukos	131.93.
Čarteriai (kp. 103, 208, 210 ir 211 po \$1.00)	4.00.

Viso \$1282.42.

"Kovos" išlaidos.

Statymas	\$88.00.
Krasa, nuvežimai, ekspedi-cija	54.04.
Už raštus "Kovai"	2.00.
Spauda	77.01.
Popiera	46.80.

Viso \$267.85.

Namų išlaidos.

Randa	\$35.00.
Telefonas (3 mėnes.)	12.50.
Elektra	4.32.
Gazas	8.40.

Viso \$60.22.

Pašalinių darbų išlaidos.

Popiera	\$2.79.
Statymas	23.00.

Viso \$25.79.

Visoki išdavimai.

Paišeliai	.60.
Order book	.30.
Aliejus motorui	.50.
Aliejus presui	.15.
Gyvsidabris (prie linotype)	.50.
Registruoti laiškai	.12.
Ekspresas	.40.
Benzinas	.25.
Commission už apgarsinimą	.35.
Krasos ženkleliai	27.00.
Atvirutės	5.00.
Laikraščiai	.92.
Katalogo apdarymas	4.75.
Vazinejimai	.60.
P numerata kitų laikraščių	7.50.

J. Stasiulevičiui damokėta
alga 54.00.
Sąjungos reikalams popiera 8.50.

Viso \$792.91.
Iėjo \$1282.42.
Išleista 792.91.

Lieka \$489.51.

Proporcionališkos mokesčiai.
Buvo izde \$97.28.
Iėjo (vardai garsinami) .. 67.00.

Viso \$164.28.

Skolų atiduota.
"Aušros" Dr-tei (pilnai) \$24.50.
K. Liutkui (pilnai) 69.80.

Viso \$94.30.
Proporcionališkų mokesčių
izde \$164.28.
Išmokėta 94.30.

Lieka \$69.98.

"Trimito" skyrius.

Buvo izde \$54.42.
Iėjo 1.00.

Dabar yra \$55.42.

Administratorius
A. Žymontas.
Turtų Kontrolės Komisija:
J. Griganavičius,
A. L. Reika,
P. Stanelis.

REIKALĖ PROPORCIJONALIŠKŲ MOKESČIŲ.

Nors visi matė VII Suv. nutarimą ir visoms kuopoms ir pavieniams nariams buvo išsiuntinėta atskiri pranešimai, kad iki paskirtam laikui visi nariai, kuriems pridera, užsimokėtų po \$1.00 proporcionališkų mokesčių, bet daug draugų į tai atidos neatkreipė; kai kurie pranešė, kad vėliau užsimokės, o kai kurie kuopų, ypač didžiųjų, nariai dar dabar neprisirengė savo mokesčius užsimokėti ir nieko S-gos sekretorių nepranešė. Viso neužsimokėjusių prop. mokesčių narių yra jau tik 210, ale skolas visgi reikia baigti mokėti. Todėl da kartą raginu kuopų sekretorius ir pačius narius, kurie tik neužsimokėjo, kad, kaip galint greičiau, reikalingas mokesčius prisiųstų "Kovos" administracijai.

Iki naujų metų kas neužsimokės, su tais jau be atidėlioimo reikės pasielgti sulyg suvažiavimo nutarimo.

Taigi, draugai, nepamirškite savo priderystės, nes kai kuriems skolininkams, kaip žinote, reikia ir procentus mokėti, o juo ilgiau jiems neatsiteisim, tuo ta' skola didinasi.

L. S. S. Sekr.
J. Stasiulevičius.

AR JUNGTI PRIE SOC. PARTY'JOS?

Paziūrėjus į latvius, lenkus, rusus, žydus ir kitas tautas, kurių socialistiškos organizacijos jau yra prisijungusios prie Socialist Party'jos, — tai ir mus ima noras neatsilikti nuo jų, bet giliau pažvelgus į mūsų lietuviškos liaudies pakilimą, — daug randasi kliūčių ir net nuostolių, jeigu jungsimės. Pora metų atgal kai kurie sąjungiečiai, akių plotu pažvelgę į kitas tautas, o nei truputį nepažvelgę į savuosius, o gal visai nepažindami savųjų, — karštai agitavo už prisijungimą prie Socialist Party. Net grąsinio, kad Sąjunga grius, jeigu jų neklausysime. Bet Sąjunga vietoj griuti gana sparčiai pradėjo augti.

Prisijungimas mus prie Soc. Party da nėra galimas ir štai dėl ko:

1) Mūsų gana gerai žinom, kad į mūsų eiles įstoja daugiausia naujai iš Lietuvos pribuvęsi draugai, kurie anglų kalbos suvis nesupranta. Tai ar daug jiems naudos atneš Soc. Party duotas organizatorius, angliškai kalbantis? Ar daug

mės papenėsime dvasiškai savo draugus angliška literatūra, kurią mums suteiks Soc. Party, kaip nuošimčius už įmokėtus jai pinigus? Pagalvokime, draugai. (Socialist Party kitataučiams duoda ir kalbėtojų kita-
taučių. Red.).

2) Mums reikia žinoti, kad, palaikant "Kovą" ir turint visas teises Soc. Party'joj, — mums prisieis mokėti po 40c. (tik apie 35c. Red.) į mėnesį. O kur rajonų reikalai, agitacija ir ekstra mokesčiai? Visą sudėjus, pasidarys apie 60c. į mėnesį; tai jau persunkiu bus mūsų draugams, kurie yra šviežiai pribuvę iš Lietuvos ir neuždirba daugiau, kaip 8 — 9 dol. į savaitę. Tokiu būdu, ir norėdamas draugas būti aktyviu socialistu, veikti išvien, — su širdperša atsitrauks nuo mūsų ir tunos sau vienas. Ar ne, draugai?

3) Turime žinoti, kad ir pačiose kuopose darbas pasidau-gins, kas reikalaus daugiau susirinkimų, o susirinkimai reikalauja iškaščių ir darbo. Kas tą viską paneš? — Draugų kišeniui ir veltui darbas.

Mano nuomonė tai ta: kurie vartoja anglų kaba, literatūrą ir yra kompetentiškai paimti kandidatūrą nuo Soc. Party rinkimų laike, — lai priguli prie anglų ir veikia su jais. Bet kam užtraukti ant visų draugų nepakeliamus mokesčius, iš ko jiems mažiausios naudos nebus?

Aš matau, kad prisijungti prie So. P. tai reiškia skaldymą mūsų spėkų, kurios tik-tik pradeda stiprėti ir augti. Tai atėmimas duonos kąsnio iš alkanos draugo; tai apleidimas pačios "Kovos", kuri tik-tik pradeda skleisti tarp darbininkų.

Paziūrėjus arčiau į sąjungiečius, o pamatysime, kad prisijungimas da yra labai negeistinas mums svečias.

Senas Vincas

SUSIVIENIJIMAS SU SOCIALIST PARTY'JA.

Kodėl tyli draugai, kurie pakėlė susivienijimo su Soc. P. klausimą? Ar jie, neturėdami nieko tame klausime pasakyti, tiek laikė sau už garbę pakelti tokį klausimą? Ar gal laukė diskusijų pabaigos ir tikisi savo argumentus patalpinti "Kovoj" tik tada, kada susivienijimo priešai jų negalės kritikuo-ti? Ar gal da dėl ko kito tyli?

Draugai, pakelusi šį susivienijimo klausimą, pirm jo pakėlimo turėjo nematyti jokios vienybės tarp Soc. P. ir L. S. S.; kitaip nebūtų kėlę šio klausimo. Aš čia noriu pažymėti, kad tarp Soc. P. ir L. S. S. yra kuo-stipriausia principinė vienybė. Tik pažiūrėjus: kaip Soc. P., taip ir L. S. S. turi vieną tikslą — socializmą. L. S. S. pilnai sutinka su Soc. P. platforma. Mokslinio socializmo principai tie patys pas Soc. P., ką ir pas L. S. S. Taktikos pamatai irgi vienodi. Žodžių sakant, tarp Soc. P. ir L. S. S. yra faktiška principinė vienybė, o socialistams ir svarbu tik principinė vienybė.

Kas nori prirodyti, kad šis susivienijimas su Soc. P., yra reikalingas, to pareiga prirodyti skirtumas principų Soc. P. su L. S. S. Jei prirodytų skirtumus, tai toliau turi nurodyti, ar formaliskas susivienijimas turėtų kokią reikšmę principų permainingame.

Jeigu principų skirtumo neprirodys, tai kame nauda iš susivienijimo? Ar jis padaugins mūsų veikiamąsias spēkas, ar daugiau priduos energijos? Ar praplatins mūsų kelius prie plačiosios liaudies? Ar prispirs dirbti tuos, kurie negali, nemo-ka ar nenori?

Teko girdėti, kad susivienijus su S. P., busim stipresni kovoj su savo priešais! Man

gi rodos, kad ne, nes kaip mės, taip ir Soc. P. turi priešų. Tai yra priešai ne mūsų ypatų, kaip mūsų organizacijos, o tik mūsų tikslo, mūsų principų. Tai-gi, ar mės formaliskai vieny-simės ar ne, mūsų principų priešai nuo to nei truputėlio nesu-mazės. Politikoj irgi nebusim stipresni, nes dabar L. S. S. už Soc. P. agituoja, kiek tik turi spēkų, ir balsuoja tik už Soc. P. Daugiau nieko juk negalėtų daryti ir susivienijus su Soc. P.

Da nuo kitų teko girdėti, kad, susivienijus su Soc. P., L. S. S. apsimatytų nuo "prisiplakėlių" ir "griešniukų". Čia man smagu pasakyti, kad L. S. S. nėra tokių griešniukų lizdų, kaip tuli-mano. Toliau, jei mums taip baisus griešnikas-sąjungietis, tai mės turim iš Sąjungos išbraukti visus jos narius, nes mes visi galim savo laiku papildyti kokį grieką. Tačiau L. S. S. nemokina savo narių griešyti ir, jei kuris sugriešija, jo grie-kai nebuna uždengti ar pagirti. Ant galo, mums reikia atsiminti ir tai, kad mūsų tikslas yra eiti prie tamsių, alkanųjų, prislėgtųjų ir nuskriaustųjų ir šaukti juos kovon prieš visas tas priežastis, kurios juos var-gina ir ištumia iš doros ribų, visai nepaisant jų ypatingų da-lykų ar doros. Jeigu mės lauk-tume, kol žmogus koku ypatingu būdu apsišvies ir liks ko-kui ten moralistu, kad mės jį galėtume priimti savo tarpan, to iš mūs gali reikalauti tik so-cijalizmo priešai.

Mums einant prie plačiosios liaudies, Soc. P. literatūra taip-gi nėra būtina reikalinga; lie-tuviai lai tik pilnai išnaudoja mūsų literatūrą, tai jau galės likti sau, savo kliasai, o mora-liškuoju žvilgiu ir visuomenei naudingi. Jei gi kas nori ir gali naudotis anglų soc. litera-tura, tam juk tas neužginta ir dabar, nesusivienijus.

kalo tverti su Soc. P. organi-kai-formališkąją vienybę ne tik dabar, bet ir ateityje, nes aš esu įsitikinęs, kad mūsų lai-mėjimai priguli vien nuo fak-tiškojo darbo ir kad vienybė svarbi ir pastovi tik principinė. Jei formališkoji vienybė ką reikštų, tai ji mums būtų gana lengva padaryti su laisvama-niais, patrijotais, anarchistais ir net klerikalais.

Mano supratimu štai kas mums reikalinga:

1) Kad "Kovoj" tankiau tilp-tų svarbesnės žinios iš Socialist Party gyvavimo ir darbų.

2) Kad Soc. P. ir L. S. S. kuopos, gyvenančios ant vietos, turėtų kuo-artimiausius ryšius.

3) Kad į Soc. P. suvažiavimus Sąjunga siųstų savo įgaliotą žmogų ar žmones.

J. Vabalas.

Redakcijos prierašas. Mums rodos, jog svarbesnės žinios iš Socialist Party veikimo esti "Kovoj" paduodamos, o jeigu svarbesnių žinių partijoj neatsi-tinka, tai ne iš kur jas imsi. Tokie soc. laikraščiai kaip "The Call", be abejo, nepralei-džia svarbių socialistiškų ži-nių, bet ar daug žinių iš Soci-alist Party gyvenimo ten mato-te? Mės gauname oficiališką partijos organėlį "The Party Builder", kur telpa visi parti-jos veikimai ir tarimai, ir mato-me, kad jie daugiausia svarbūs tik Socialist Party nariams, kaip kad Sąjungos reikalų sky-rius sąjungiečiams. Šitą prie-rašą dedame tam, kad paro-džius sąjungiečiams, jog taip vadinamas vertėjas-sekretorius, kurį Socialist Party žada Sąjun-gai už susivienijimą su Soc. Party, — kad tas vertėjas nie-ko per daug išversti negalės; o kas svarbu, tai tą ir pati redak-cija išsiverčia.

RAJONŲ REIKALUOSE.

L. S. S. II RAJONO KUOPŲ IR DELEGATŲ ATIDAI.

I Rajono XII konferencija bė laikoma 23 d. lapkričio (Nov.) 1913 m., Baltimore, Md., L. S. S. 14 kuopos kambariuose, 43 Conway St. Konferencija prasidės 9:30 val. ryto. Prieš konferenciją 22 lapkričio bus gžūs perstatymas "Audra Gėdroje", prakalbos ir kiti įvai-rumai Lietuvių Centro svetainė 506-510 W. Barre St.

Delegatai, kurie pribusite ant Union stoties, paimkite gatve-ką St. Paul, tai privežs arti-vitos; išlipsite ant Entwaw ir Camden gatvių ir eikite į S. Entwaw gatvę. Pirmą priešite Conway St., o antrą priešite Birre St. Čia ir minėti paren-gimai. Kurie pribusite ant Camden stoties, tai paeisite tik kėdįat žingsnių iki S. Entwaw gatvės, ir eikite taip, kaip vir-šui nurodyta. Apie nakvynę pasirūpinsime mės ant vietos.

Kuopos, kurios negalėsėte pri-sištįti delegatų į konferenciją, o turite įnešimus, galite juos sių-si rajono organizatoriui šiuo antrašu:

P. Glaveckas,
873 Hollins St.
Baltimore, Md.

L. S. S. 14 kuopos rengimo Komisijos vardu

P. Glaveckas.

L. S. S. III RAJONO KUOPŲ ATIDAI.

III Rajono 22 konferencija atsibus 28 d. gruodžio (Decem-ber) 1913 m. L. Sunų Draugys-tės svetainėje, 110 State St., Wilmerding, Pa. Prasidės 10 valandą ryto. Kuopos, siūs-da-mos savo delegatus, nepamirš-kite suteikti jiems mandatų. Geistina, kad dalyvautų ir tos kuopos, kurios susitvėrė ar atsi-gaivino per drg. L. Pruseikis prakalbas sekanciose miestuo-se: Vandergrifte, Bridgeville,

villėj, ir 8 kp. Donoroj. Ka-dangi šį maršrutą rengė L.S.S. III Rajonas, tokiu būdu ir kuopos priklausys prie III Rajono. Įnešimus konferencijai, kuopos, malonėkite prisiųsti 10 die-nų anksčiau, t. y. ne vėliau 18 d. gruodžio. Vėliau prisiųsti nebus priduoti konferencijai ap-svarstymui.

L. S. S. II Rajono protoko-lų sekretorius

J. Andrikonis.

Siuo atsišaukui pagal nutari-mą L. S. S. III Rajono Komiteto posedžio, laikyto 9 d. lapkričio 1913 m.: kuopos ar ypa-tos, turinčios kokias išlaidas ar įplaukas, surištas su III Rajo-ne buvusiu maršrutu, — bilas ir pinigų pasiųskite III Rajo-no protokolų sekretoriui J. Andrikoniui ne vėliau 10 d. gruodžio, nes reikia būtina su-vesti skaitlines, o be to jokiū būdu negalim prieiti prie galo.

L. S. S. III Rajono proto-lų sekretorius

J. Andrikonis.

AUKOS

POLITIŠKIEMS KANKINIAMS.

W. Pullman, Ill. Vestuvėse K. Lapės parinkta aukų strai-kuojantiems Baltimore kriau-čiams. Aukavo po \$1.00 K. Lapė, A. Grikenis, K. Trakas, po 50c. V. Lapienė, A. Lapiu-kė, A. Zilė; po 25c. M. Novod-vauskaitė, F. Petrulis, L. Juro-nas, A. Rudaksas, V. Kavaliau-skas, T. Masimavičius, L. Striu-džius, A. Jučaitė, P. Laukis, L. Jučaitė, S. Bureika, J. Matei-šis, B. Eidim, K. Matuliaskas, P. Baronas, P. Bimba, J. Bag-donas, J. Kraus, F. Matjukas, po 20c. V. Mačiunas, P. Kilas, po 10c. K. Maksimas, P. Korlis, B. Laukis; išviso susinkta \$9.95 ir pasiųsta per "Kovos" redak-

ciją Baltimore straikeriams siuvėjams. Aukų rinkėjai:

A. Mačiulis,
M. F. Danavski.
\$9.95 perduota straiiko komi-tetui.
"Kovos" Adm.

Cambridgeport, Mass. Per B. A. Simonavičiaus su Kotry-na Kriščiukaite vestuves ir Ro-mualdo Stasio vaiko varduves aukavo Sibiro polit. kaliniams sekancios ypatos: B. A. Simo-navičius, R. Stašis, J. A. Be-kampis, F. Dabravalskis, J. Gab-riunas, J. Ivanauskas, P. Zab-lackas po \$1; J. E. Kazlauskas, J. Plokštis, V. Danielis, A. A. Vicks, T. Suslevičia po 50c.; J. Kairatis, J. Beliauskis, F. Ja-tužis, K. Ivanauskienė, V. Rad-vilas, F. Alusevičė, M. Visoc-kienė po 25c.; V. Stašis 2c.; F. Alusevičė 20c. Išviso suaukau-ta \$11.22.

Su draugiškumu
B. A. Simonavičius.

\$11.22 M. O. perduota J. Ra-manuskui. "Kovos" Adm.

Terre Haute, Ind. Pas P. Vasiliaucką 2 d. lapkričio bu-vo krikštynos, kur susirinko bu-relis lietuvių darbininkų. Tad V. Povilaitis užmanė parinkt aukų Baltimore straikeriams. Drg. A. Kazakevičius paaškino dalykv susirinkusiems. Aukavo šios ypatos: J. Reveltas 50c.; J. Kriaučiunas ir J. M. A. po 30c.; J. Koperk, V. Česna, F. Marna, J. Čėsnienė, O. Avulie-naitė, O. Vasiliauskienė, K. Povi-laitienė, O. Marmienė ir A. Ži-lionis po 25c.; smulkių aukų 65c.; viso \$4.00.

V. Povilaitis.

\$4.00 M. O. perduota straiiko komitetui. "Kovos" Adm.

Phillipsburg, N. J. Drg. J. Garnio su p-le P. Voveriute ve-stuvėse politiškams kanki-niams aukavo šios ypatos: P. Voveriutė-Garnienė \$1.00; J. Garnis, P. Masilevičius, R. Masilevičius, L. J. Kasperavi-čius, B. Šlegeris, F. Malkaitis, S. Kulaitis, P. Vainiutė, J. Stan-kienė, E. Katinienė po 50c.; V. Nėrienė, M. Meškauskienė, S. Drasdauskiutė, F. Laurinaitis, P. Jankauskienė, O. Cvirkienė, A. Cvirka, J. M. Jankauskas po 25c. Viso suaukauta \$8.00.

Pasiuntimo lėšas apmėtėjo tris draugai. A. J. Nėris.

Norwood, Mass. Aukavo šios ypatos: T. Skaizgiris \$1; S. Alikonis, J. Akuniavičia po 50c.; M. Akelaitis, K. Žiutins-kas, P. Kručas, J. Gudaitis, D. Pavilionis, J. Pakarklis, A. Ša-tas, V. Pratašius, K. Slanis K. Mitkus, Anta Pratasius po 25c. Viso surinkta \$4.75.

M. Akelaitis.

30 spalio priėmiau aukų pli-tiškiems kankiniams iš Novo-od, Mass. per drg. M. Akai-tį \$4.75.

R. ir K. Š. išdininkas

J. Ramanauskis

DALYVAUT SAN FRA-CISCO PARODOJ.

Vokietijos laivų savininkų ir vaisbunai padavė valdžiai ra-šymą, kad ji dalyvautų reia-moje San Francisco visapasi-nėje parodoje.

VERTAS PERSKAITYT!

L. S. S. 1 kuopos pusmetinių-sirinkimas atsibus nedėlioį 23 ną Lapkričio (November) 1913 m., o-vos" neme, 1815 E. Moyameng Ave., Philadelphia, Pa.

Draugai idant nelikti kvotenis socialistas teip, kaip mūsų pai-mus vadina ir, kad tapti Sąjbs ir visuomenes aktyviškų vėv, reikia lankyti kiekvienas kps susirinkimas bendrai svarstyti-kalus ect. Todėl visi atsilati-te ant šito susirinkimo, nes buti Visuotinas L. S. S. viršininkų-kimas ir kiti taippat svarbusi-kalai. Sekr. J. D. Tau

ATIDAI DRAUGŲ L. S. S. 19 KUOPOS.

9 d. Lapkričio ant kuopos susi-rinkimo pribuvo delegatas A. Her-man nuo Rand School, kad paaš-kint lietuviams apie naudingumą susipažyti su šios šalies reda ir kaip pastoti šios šalies piliečiu. Jai atsiras draugų katrie norės susi-pažinti su šios šalies rėda ir kaip išsiimti pilietiškas poperas, tada Rand School duos mokytoją, kuris išaiškis virš nurodytą per 6 lekc-i-jas. 1) Suv. Valstijų konstituci-ją, 2) Kongresas, 3) Federališkas teismas, 4) New Yorko konstitucija, 5) Valdmosi New Yorko valsti-jos ir 6) Generališka peržvalga. Kas norėsit lankytis ant šių 6 lekcijų, turėsit užsimokėti vieną (1) dolerį. Kuopos nariai prikalkinkit ir savo draugus, kad katrie ir nepriguli prie kuopos, gal atsiras norinčių lankytis ant nurodytų lekcijų užsimokant vieną dolerį. Kuopos nariai norin-ti lankytis ant paminėtų lekcijų, malonėkit kreiptis į mane per atvi-rutę, arba ypatingai, kaip galint greičiau.

Kaip tik atsiras norinčių nema-žiau kaip 20 ypatų, tada pareika-lausim iš Rand School mokytoją į Brooklyną.

Žinot draugai, kad yra reikalinga kiekvienam buti šios šalies piliečiu. L. S. S. 19 kuopos Sekr. antrašas: J. Urbonas, 398 So. 1st St., Brooklyn, N. Y.

MANCHESTER, N. H., L. S. S. 171 KUOPAI.

Atsibus visuomeniškos prakalbos 30 d. Lapkričio, anglų socialistų svetainėje, 50 Manchester St. Kal-bėtoją prisiųs VI rajonas.

171 kuopos sekretorius

A. Zubkus.

ATIDAI DRAUGAMS 19 KP.

23 d. Lapkričio (Nov.) šių metų, nedėlioje 9 val. 30 minutų iš ryto bus antras L. S. S. 19 kuopos su-sirinkimas. Kuopos nariai malonėkit visi pributi ant susirinkimo, nes yra svarbių dalykų kuopos rei-kaluose. Atsiveskite draugų prie kuopos prisirašyti.

19 kp. Sekr. J. Urbonas.

ATIDAI 131 KUOPOS L. S. S. NARIAMS.

Pranešu šiūomi, kad susirinkimai Bus laikomi kožną mėnesį ketvirtą nedėldienį po pirmo, 10 valandą iš ryto, svetainėje Seattler Hall, 36 ir 11 St. Se. Omaha, Neb. Mėpa-mirskit atsilankyti ir naujų narių prisirašyti.

Rašt. J. N. Marijonaitis.

TREČIAS METINIS KONCER-TAS IR BALIUS

naudai maskoliško savaitraščio

"NOVY MIR"

Atsibus subatoj, 22 d. Lapkričio (Nov.), 1913, salėje Murray Hill Lyceum 34-ta gatvė ir 3-čia Ave., New York, N. Y. Įžanga 30c. Pa-sidėjimas skrybėliu.

ATIDAI L. S. S. 2 KUOPOS DRAUGAMS.

Draugai ir draugės, kuriems rupi visuomeniškas darbas, lankykitės į mūsų susirinkimus, ir kas supran-tate mūsų idėalą, darykite Sąjun-gai kuodaugiausiai narių. Proga patuoti nariais ir narėmis prie mūsų Serantono Lietuvių Socialistų kuopos, kas mėnesis pirmą pėtny-čios vakarą, minėtame laike, jums gerai žinomoj vietoj Auditorium svetaines namų ant trečiųjų lubų, ruime 22. Laikysime susirinkimus vakare pusė po septynių.

Nuoširdžiai užkvičiame neski-riant ar jau kas buvęs socialistu ar tik nori but. Užduotis mūsų kviesit jumi kad mės nepasiliktu-mem toli nuo kitų miestų darbi-ninkų susipratimo. Jūs patis drau-gai ir drauges, kiek jaučiatės susi-pratę nieko pavieniais budami nen-uveiksite. Todėl spieskimės dručiai į 2 kuopą, o sezonas geras šį tą veikt.

L. S. S. 2 kp. Komitetas.
(46-48)

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytiš be mokytojo (apda-ryta) \$1.00.
Valkų Draugas arba kaip mo-kytois skaityti ir rašyti be mo-kytojo 15c.
Naujas Budas mokytiš rašyti be mokytojo 10c.
Aritmetika mokinimuisi ro-kundų, su paveikslais (apda-ryta) 35c.

Viso \$1.60.

Kas atsįs iškirpės šitą ap-garsinimą iš "Kovos" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus vi-sas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS,
BOX 62, NEW YORK CITY.

Raulai kur tu begi?

Ugi tas JONAS KIRTIKLI, nes ten yra puikniausia lietuviams užlaga: šaltas alus, porteriai, čilius, degtinė kuokančiausia. Cigarai pargabenti net iš Havanos. Visiems žinomoji vieta.

JONAS KIRTIKLI
113 N. Wyoming st.,
Hazleton, Pa.

VISU ŽINIAI.

Perkrausčiau savo buclinę ir grosernę į naują ir geresnę vietą, po num. 2230 Fifth av. kampas Bredy st. Kas nori te nebrangiai pirkti gerą tavorą, ateikite pas mane, o busite užganėdinti. Su pagarba.

John Kazlauskas
2230 Fifth ave.,
Pittsburgh, Pa.

DRAUGAI SAJUNGIEČIAI NAUDOKITĖS GERA PROGA

Parduodu laikrodžius sekantiomis kainomis: ant 20 m. gvarantuotas, auksuotas, dengtas Elgin arba Waltham viduriais, rankomis išrašytas, gražiai margas su 7 akmenais — \$10.50. Su 15 akmenų — \$14.00. Su 15 akmenų (adjusted) — \$14.90. Su 17 akmenų — \$16.75. Su 17 akmenų (adjusted) — \$17.75. Atminkit, kad kiti pirksime užmokėsim nuo \$5.00 iki \$15.00 brangiau. Aš nereikalauju pinigų iš kalno prisijusit 32c. markėmis, aš priisiu laikrodėlį pažūrėjimui, jei nebus toks, grąžinkit atgal paminint ant kiek akmenų norit. Su kiekvienu laikrodėliu sykiu siunčiu gvaranciją. Užlaikau retėdžių cisto aukso ir pauksuotų ir visokių žiedų. Taipgi yisokių knygų, kurios yra lietuvių kalboj.

G. STASEVIČIUS,
1413 PAGE ST.,
N. S. PITTSBURGH, PA.

VILNIAUS KALENDORIUS 1913 METAMS.

Drg. K. Demikis, iš Wilkes Barre, Pa. dovanojo Sąjungai 41 egz. Vilniaus Kalendorių. Tai labai puikus kalendorius su daug įvairių ir naudingų straipsnių. Todėl, kas da neturite to kalendoriaus, paskubėkite užsisakyti, nes paskiau nebus. Kaina tik 25c. Siųskite krasos ženkleliais šiuo adresu:

"KOVA",
1815 East Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

"KOVOS"

ADMINISTRACIJOS
galima tuojau užsiprenumeruoti šiuos žemiau surašytus lietuvių laikraščius. Juk beveik visi sąjungiečiai, apart "Kovos", skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsiskirkit juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jūs gausite tą ko norite. Verta užsisakyti šiuos laikraščius:

"RANKPELNIS"
Dvisavitinis
Kaina metams \$1.50
Išleina Škotijoje.

"LAISVĖ"
Du syk į savaitę
Kaina metams \$2.00
Išleina S. Boston, Mass.

"PIRMYN"
Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išleina Baltimore, Md.

"KELEIVIS"
Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išleina S. Boston, Mass.

"DARBININKŲ VILTIS"
Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išleina Shenandoah, Pa.

"DILGĖLĖS"
Dvisavitinis
Kaina metams \$1.00
Išleina Pittsburgh, Pa.

"LIETUVIŲ ŽURNALAS"
Mėnesinis
Kaina metams \$1.00
Išleina Chicago, Ill.

"LAISVOJI MINTIS"
Mėnesinis
Kaina metams \$2.00
Išleina Scranton, Pa.

Taigi ar sau ar savo draugams užrašysit minėtus laikraščius, užsakymus visuomet siųskite

"KOVA",
1815 E. Moyamensing Av.
PHILADELPHIA, PA.

RUSIŠKAI-AMERIKONISKA LINIJA.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikniausi Maskolijos Ciesoriški Pašto laivai, dvigubais šriubais varomi
Russia — 16,000 tonų,
Kursk — 13,500 tonų,
Czar — 13,000 tonų.

Į Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur į 11 dienų nesimainant niekur į Liepoją.

\$31.00 3-tios klasios \$33.00.
\$45.00 2-ros klasios \$50.00.
\$65.00 1-os klasios \$75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukima iš New Yorko:
Russia — Gruodžio 13.
Czar — Gruodžio 27.
Kursk — Lapkričio 29.
Dėl platesnių žinių kreipkitės prie

A. E. JOHNSON & Co.,
General Pass. Agent.
27 Broadway, New York, N. Y.

arba prie vietinių užtvirtintų agentų.

Rusija pralenkia Amerika.

Ne liuosybėje, bet išdirbime Vodka, skanus rusiškas tautiškas gėrimas, yra žinomas savo čystumu ir puikumu, nes jis atydziai išdirbtas ir savyje prilaiko vien sveikas grūdų išsunka. Mės užlaikome Vodka importuotą ir Vodka čionai išdirbtą.

Mės išdirbame Vodka iš čystų grūdų ir tokiais pat aparatais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdžia.

Ačiū mūsų veiklumui mės parduodame už labai nužemintą prekę. Jūs galite gauti Vodka importuotos ir Vodka čionai išdirbtos, taipgi geriausios Amerikoniškos ir importuotos degtinės, vynų ir saldių gėrimų.

Alus bonkutėmis ir bačkomis.

J. CARTUN
401-3-5 SOUTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Išsisiųzdink šandien, tikrai VIENAS doleris.

Kiekviename lietuviškame name privalo rasti Edmundo Steponaitio raštų kniga. Steponaitis buvo vienas iš pirmųjų mūsų jaunųjų rašytojų, kurie duoda mums pradžią grynios literatos srovei, kurių visų pirmiausias tikslas jau nebevien žadinimas tautos, visuomenės sąmonės, bet ir gavinimas, tvėrimas pačios dailiosios mūsų raštijos.

Taigi dailu poezijos ir prozos rinkinį galima gauti tikrai už \$1.00 pas

AI. STEPONAITIS
184 Atkins ave., Brooklyn, N. Y.
Šio laikraščio ir visuose kituose knygynuose ir krautuvėse Reikalaukite visur.

Reikalaujama agentų kiekvienoje Lietuviais apgyventoje vietoje. Uždarbis geras. Klauskite apie sąlygas.

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perstato Revoliucijos gimimo momentą: sukilimą liudies prieš carizmo valdžią. Paveikslas didumas 14x16 colių, prekės su pristatymu \$20c., daugiau imantims atidėdinti 50 procentų. Jį parduodam todėl taip pigiai, kad norime praplėsti tarpe darbininkų klasės revoliucionistų mintis.

Norintieles turėt šį paveikslą kreipkitės į "Kovos" Administraciją

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506
Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galtma susikabint rusiškai ir lenkiškai.

"AGENTAI".

Jeigu norite užsidirbti į savaitę po \$20 ir daugiau, tai reikalaujama katalioga su informacijoms. Agentų reikalinga kiekvienam mieste, prisiųskite už 2c. stempų šio adresu:

A. STRUPAS,
PHOTO JEWELRY,
123 FERRY ST.,
NEWARK, N. J.

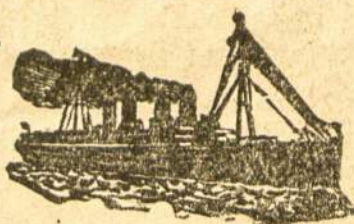
JOHN A. KELLEY

Attorney-at-Law,
TAMAQUA, PA.
Real Estate bought and sold.
Money to loan on first mortgage.

J. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvaranciją į visas 3a lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvis daktaras ir chirurgas cielejo Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Serganti netrotyti laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkitės ypataiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, o aptursite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojai, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnę daktarišką mokslo, kaip tai po užbaigimui medicinos mokslo GARSIA-ME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiuo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyje. Čionai specializavosi mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestav daktaru kur praktikavojo po hospitalių dispensers dienomis ir naktimis. Dabar trėti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiogio SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo pasirdžių, petių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slapų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, silkinimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išsagčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelau nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir pasirdžių. Visokias vyrų ligas, pasilaptingas ir įgautas peridykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tikrai yra ant svieto. Ligos, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacientų — dary visokias operacijas. Turi savo locnas, naujusio budo elektriską masiną dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagalba kuri galima permatyti visą žmogaus kūną.

PASARGA Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tikrai tiems, kurie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagalba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsiskaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemistyk skaitytojai, kad geriau supranta ligą kuomet nueini ypataiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojan įkūša termometrą į burną, pabarškina, pasiklauso krutinę ir nei žodžio nepaklausęs apie jūsų ligos simptomus, tuojau paraišo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jūsų ligos nesupranta, tikrai jo tas barškimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tikrai trumpa komedija, kad paimti nuo jūsų kelis centus. Jeigu ligonis paraišys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjus, pritaitys tikras gyduoles.

PADEKAVONES UŽ IŠGYDYMA

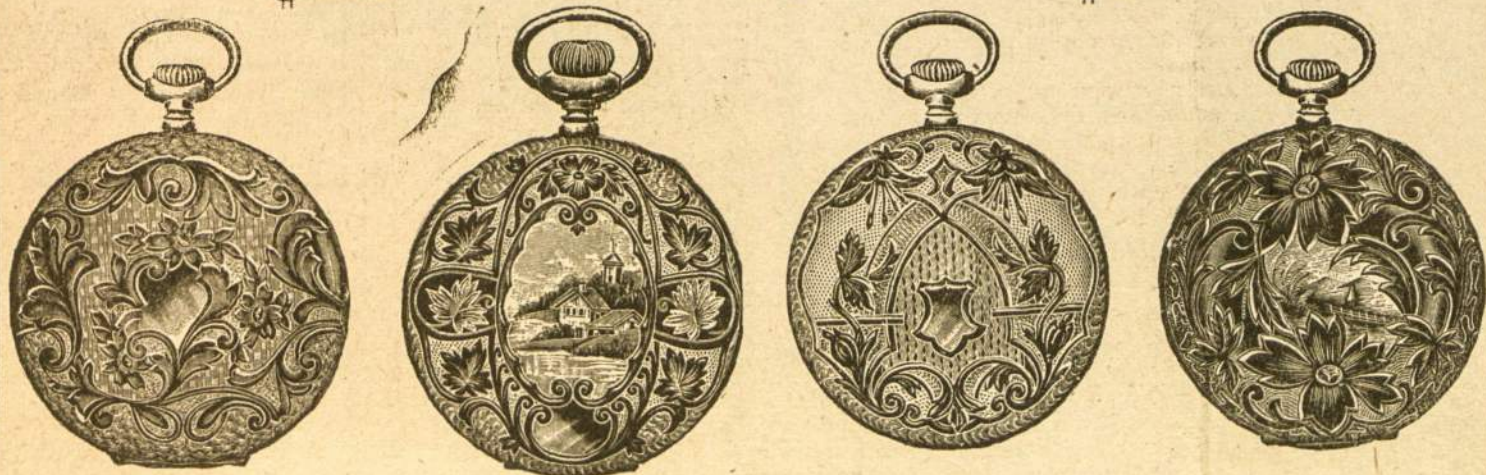
Čionai sutalpinai visų yra negalimas, bet kelios padėkavonės taipinasi su pavelijimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžio slaptybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai spsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiuavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be pelio ir be operacijos. Kotrina Rutkientė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėliną pasirdžių. Vietiniai daktarai nieko negalėjo, tikrai ateidami į mano namus leido po skuros į pasirdžių tą prakelkty žrodyvą morfiną, kad tikrai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiuavau pas Daktarą Ignatų Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedidelio laiko aš išgyjau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranuskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per kelias metus jaučiau neįprastą gerklę, o prieš atmainą pro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gėlti galva ir pasikėlė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio neįprasto gerklės neįjačiu ir esu sveikas. Antanas Salius, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo pasirdžių, galvos ir abelau nusilpnėjimo. Už ką ištaru jam širdingą ačiū. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo silkinimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištartin širdingą ačiū Dr. Ignatui Stankui už prisistatymą man gyduoles ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir pasirdžiose.

Visuomet kreipkitės ypataiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:
DAKTARAS IGNATIUS STANKUS
1210 S. BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val.
Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

\$25.

Už

\$6.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI VISIEMS "KOVOS" SKAITYTOJAMS.

Klausimas: Kodėl žmonės moka už laikrodėlį 4 kartus arba ir daugiau, negu jis vertas? Atsakymas: Todėl, kad nei vienas nenuvokia kokio jų tikra dirbtuvės kaina, arba nežino kur galima pirkti laikrodėlį, už tiek, kiek jis dirbtuvėje kainuoja. Klausimas: Kodėl pardavėjai ima 4 kartus daugiau, negu laikrodėlis vertas. Atsakymas: Todėl, kad pardavėjas parduoda vieną, arba tikrai kelis laikrodėlius į savaitę, ir iš šito jis turi užsimokėti už savo krautuvę, pragyventi ir uždengti kitokius išleidimus, koki būna prie jo pirklystės vedimo. Apart to, pardavėjas žino labai gerai tą faktą, kad niekas netiki, idant gerą laikrodėlį būtų galima nupirkti už mažai pinigų. Duokime sau: Dirbtuvė patalpina apgarsinimus laikraščiuose ir taip skelbia: — "Kodėl mokėti pardavėjui \$25.00 už laikrodėlį, kada galite įgyti tą patį laikrodėlį tiesiog iš dirbtuvės už \$6.00". Ką tada žmonės sakys apie tokį pagarsinimą? Žmonės sakys, "tai neteisybė, tai apgavystė, nes kaip galima nupirkti laikrodėlį už \$6.00, kada kiti ima už tokį pat \$25.00". Argi tai netiesa, kad žmonės taip sako, apie tikrus apgarsinimus?

Taigi dabar jau žinote, kodėl pardavėjas ima 4 kartus daugiau už laikrodėlį, negu jis vertas, bet jūs nežinote, kodėl dirbtuvė, gali atiduoti tą patį laikrodėlį 4 kartus pigiau, negu pardavėjas. Šitą mės taip pat paaiškinsime. Dirbtuvė neperka laikrodėlių nuo kitos, kaip pardavėjas, bet padirba laikrodėlius, o apart to dirbtuvė parduoda ne po vieną, ar kelis, į savaitę, kaip pardavėjas. Dirbtuvė parduoda laikrodėlius šimtais ir tukstanciais kasdien. Duokime sau: — jeigu dirbtuvė parduoda tikrai 100 laikrodėlių į dieną ir turi pelno 25c. ant kiekvieno, tai ji turi čysto pelno \$25.00 kasdien. Taigi dabar suprasite, kodėl dirbtuvės pardavinėja laikrodėlius taip labai pigiai.

Jeigu norite pirkti gerą laikrodėlį už tiek, kiek jis kainuoja dirbtuvėje, tai pirkit jį tiesiog nuo mės ir jį sučėdysite daug pinigų ant pirkimo. Mūsų laikrodėliai gana puikus, naujausios mados marginiai, kogeriausios medegos, dirbtuvės gvarantuoti ant 20 metų, 14 karatų (gold filled), turi trejus stiprius lukštus, lukštai artistišškai išraižyti. Situose laikrodėliuose kogeriausias mechanizmas, rupestingai nutaisyti ir išbandyti, kas link česo laikymo.

Jeigu norite turėti vieną šitų \$25.00 vertės laikrodėlių už \$6.00, apžiūrėkite laikrodėlių paveikslėlius atydziai, paskui iškirpkite, katra jums geriausiai patinka ir atsisiųskite jį \$1.00 rankpinigų, ką mės gavę, tuojau pasiųsime pasirinktą laikrodėlį, įdėtą į dailią aksominę skrynelę. Kada laikrodėlis bus pristatytas į jūsų rankas, apžiūrėkite jį atydziai ir jeigu busite užganėdinti visiškai, užmokėkite likusius \$5.00 drange su ekspreso lėšomis, kurių bus apie 25c. Jeigu laikrodėlis nepatiks, nepirmitke jo ir mės tuojau sugrąžinsime jūsų \$1.00 rankpinigų. Turime paminėti, kad perkant laikrodėlį nuo mės, jūs visiškai nieko nerizikuosite. Tas yra todėl, kad mūsų laikrodėliai gvarantuoti ant 20 metų ir per tuos 20 metų gvarantavimo, jeigu laikrodėlis sugestų, mės sutaisysime visiškai dovanai, ar išmainysime ant kito, gavę 25c. persiutimo lėšoms.

Mės prašome malonių skaitytojų šito laikraščio parodyti mūsų apgarsinimą tiems, kurie šito laikraščio neskaito, už ką mės iš anksto padėkavojame. Adresuokit aiškiai taip.

NATIONAL COMMERCIAL CO. DEPT. 114, 505 E. 5 ST., NEW YORK CITY, N. Y.

Jeigu jūs negalite gauti tikrojo Pain-Expellerio jusiškėje vaistinyčioje, tai rašykite F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington St. New York, N. Y.